

**GRUPA KAPITAŁOWA
SANWIL HOLDING
SPÓŁKA AKCYJNA**

**ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK 2019
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2019 ROKU**

**PRZYGOTOWANE
ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI
FINANSOWEJ
w tys. zł**

Lublin, dn. 20 maja 2020 r.

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO
Skonsolidowany raport roczny
RS/2019

(zgodnie z § 60 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. – Dz. U. 2018 poz. 757)
dla emitentów papierów wartościowych prowadzących działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową

za rok obrotowy 2019 obejmujący okres od 2019-01-01 do 2019-12-31 zawierający skonsolidowane sprawozdanie finansowe według MSSF w tys. zł.

data przekazania: 2020-05-20

SANWIL HOLDING SPÓŁKA AKCYJNA

(pełna nazwa emitenta)

SANWIL HOLDING S.A.

(skrótowa nazwa emitenta)

20-703

(kod pocztowy)

Cisowa 11

(ulica numer)

81 444 64 80

(telefon)

sanwilholding@sanwil.com

(e-mail)

7950200697

(NIP)

Lekki (lek)

(sektor wg klasyfikacji GPW w Warszawie /branża)

Lublin

(miejsowość)

81 444 64 62

(fax)

www.holding.sanwil.com

(www)

650021906

(REGON)

Spis treści

1. Wybrane dane finansowe.....	5
2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	6
3. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	7
4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	9
5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	10
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia.....	11
6.1. Dane Spółki Dominującej.....	11
6.2. Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki Dominującej.....	11
6.3. Oświadczenie o zgodności z MSFF.....	11
6.4. Standardy i interpretacje zatwierdzone przez UE i oczekujące na zatwierdzenie.....	11
6.5. Skutki wdrożenia MSFF 16 w Grupie Kapitałowej.....	13
6.6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	16
6.7. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości.....	17
6.8. Ustalanie wartości godziwej.....	26
6.9. Istotne nietypowe zdarzenia zaistniałe w okresie sprawozdawczym mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.....	27
6.10. Sezonowość lub cykliczność działalności.....	27
6.11. Zmiany zasad rachunkowości.....	27
7. Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	28
7.1. Sprawozdawczość segmentów działalności.....	28
7.2. Przychody ze sprzedaży.....	30
7.3. Koszty w układzie rodzajowym.....	30
7.4. Pozostałe przychody operacyjne.....	30
7.5. Pozostałe koszty operacyjne.....	31
7.6. Zyski z inwestycji.....	31
7.7. Koszty finansowe.....	31
7.8. Podatek dochodowy.....	31
7.9. Rzeczowe aktywa trwałe.....	33
7.10. Wartości niematerialne i prawne.....	36
7.11. Pozostałe inwestycje długoterminowe.....	37
7.12. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	37
7.13. Zapasy.....	37
7.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	38
7.15. Pozostałe inwestycje krótkoterminowe.....	40
7.16. Udzielone pożyczki.....	40
7.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	42
7.18. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.....	42
7.19. Akcje i akcjonariat.....	42
7.20. Zysk przypadający na 1 akcję.....	45
7.21. Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek.....	45
7.22. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	47
7.23. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.....	47
7.24. Rezerwy.....	48
7.25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.....	49

7.26. Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	49
7.27. Zobowiązania warunkowe	54
7.28. Wysokość wynagrodzenia Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej	54
7.29. Transakcje z podmiotami powiązаныmi	55
7.30. Jednostki wchodzące w skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego	57
7.31. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnych dwunastu miesięcy od dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	57
7.32. Istotne informacje dotyczące działalności Spółki i Grupy Kapitałowej w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania	58
7.33. Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach jednostki dominującej lub jednostek od niej zależnych	58
7.34. Informacja o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	58

1. Wybrane dane finansowe

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów

Pozycja bilansu w tysiącach	PLN	PLN	EUR	EUR
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa razem	52 260	53 068	12 272	12 341
Aktywa trwałe	23 721	26 229	5 570	6 100
Aktywa obrotowe	28 539	26 839	6 702	6 242
Pasywa razem	52 260	53 068	12 272	12 341
Kapitał własny	40 877	44 334	9 599	10 310
Zobowiązania długoterminowe	4 218	1 841	990	428
Zobowiązania krótkoterminowe	7 165	6 893	1 683	1 603

Poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów

Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów Spółki w tysiącach	PLN	PLN	EUR	EUR
	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Przychody ze sprzedaży	27 616	29 797	6 420	6 983
Zysk/(Strata) brutto na sprzedaży	5 059	5 597	1 176	1 312
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	(2 460)	(558)	(572)	(131)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	(2 846)	542	(661)	127
Zysk/(Strata) netto	(2 804)	359	(652)	84
Całkowite dochody ogółem	(2 804)	359	(652)	84
Zysk (strata) przypadająca na 1 akcję:			-	
Podstawowy zysk/(strata)	(0,17)	0,02	(0,04)	0,01
Rozwodniony zysk/(strata)	(0,17)	0,02	(0,04)	0,01
Wartość księgowa na jedną akcję w zł	2,45	2,65	0,57	0,62

Poszczególne pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych

Pozycja w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych w tysiącach	PLN	PLN	EUR	EUR
	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności operacyjnej	(123)	(838)	(29)	(196)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	5 713	(5 716)	1 328	(1 340)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(1 135)	1 064	(264)	249
Przepływy pieniężne razem	4 454	(5 490)	1 035	(1 287)

Powyższe dane finansowe za 2019 i 2018 rok zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- a. za 2019 rok zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:
 - pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2019 roku – 4,2585 PLN/EUR;
 - pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego (od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku) – 4,3018 PLN/EUR.
- b. za 2018 rok zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:
 - pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień 31 grudnia 2018 roku – 4,3000 PLN/EUR;
 - pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego (od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku) – 4,2669 PLN/EUR.

2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w tysiącach złotych	Nota	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	7.2.	27 616	29 797
Koszt własny sprzedaży	7.3.	(22 557)	(24 200)
Zysk/(Strata) brutto na sprzedaży		5 059	5 597
Koszty sprzedaży	7.3.	(1 844)	(1 797)
Koszty ogólnego zarządu	7.3.	(4 669)	(4 567)
Zysk (strata) ze sprzedaży		(1 453)	(767)
Pozostałe przychody operacyjne	7.4.	896	1 280
Pozostałe koszty operacyjne	7.5.	(1 903)	(1 071)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		(2 460)	(558)
Zyski z inwestycji	7.6.	1 034	1 496
Koszty finansowe	7.7.	(1 420)	(396)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(2 846)	542
Podatek dochodowy	7.8.	42	(183)
Zysk/(Strata) netto z działalności kontynuowanej za rok obrotowy		(2 804)	359
Działalność zaniechana		-	-
Zysk (strata) z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(Strata) netto		(2 804)	359
Inne całkowite dochody			
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do zysku lub straty		-	-
Inne całkowite dochody (netto)		-	-
Całkowite dochody ogółem		(2 804)	359
Zysk/(Strata) netto przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		(2 804)	357
Udziałowców niekontrolujących		-	2
Inne całkowite dochody przypadające na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		-	-
Udziałowców niekontrolujących		-	-
Zysk/(Strata) przypadająca na 1 akcję			
Średnioważona ilość akcji w szt.	7.20.	16 703 790	16 703 790
Zysk/Strata na 1 akcję w zł	7.20.	(0,17)	0,02

Adam Buchajski
/Prezes Zarządu/

Anna Mazurek
/osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych/

Lublin, 20 maja 2020 roku

3. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31.12.2019 r. w tysiącach złotych	Nota	31.12.2019	31.12.2018
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	7.9.	23 364	22 001
Wartości niematerialne	7.10.	357	431
Pozostałe inwestycje długoterminowe	7.11.	-	3 797
Aktywa trwałe razem		23 721	26 229
Aktywa obrotowe			
Zapasy	7.13.	8 496	8 503
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	7.14.	2 924	2 984
Rozliczenia międzyokresowe	7.18.	198	760
Pozostałe inwestycje krótkoterminowe	7.15.	3 101	3 835
Udzielone pożyczki	7.16.	7 610	9 001
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7.17.	6 210	1 756
Aktywa obrotowe razem		28 539	26 839
Aktywa razem		52 260	53 068

Adam Buchajski
/Prezes Zarządu/

Anna Mazurek
/osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych/

Lublin, 20 maja 2020 roku

Na dzień 31.12.2019 r.	Nota	31.12.2019	31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>			
Kapitał własny i zobowiązania			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	7.19.	10 022	10 022
Akcje własne	7.19.	(653)	-
Kapitał z aktualizacji wyceny			
Kapitał zapasowy	7.19.	32 871	32 814
Kapitał rezerwowy	7.19.	700	700
Zyski (straty) zatrzymane	7.19.	(2 063)	798
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		40 877	44 334
Udziały niekontrolujące			-
Kapitał własny razem		40 877	44 334
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek			
Zobowiązania z tytułu obligacji			
Zobowiązania z tytułu leasingu	7.23.	2 339	-
Rezerwy	7.24.	935	848
<i>w tym rezerwa na świadczenia pracownicze</i>	7.24.	935	848
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	7.22.	943	993
Pozostałe zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe razem		4 218	1 841
Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek	7.21.	694	584
Zobowiązania z tytułu leasingu	7.23.	103	-
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	42
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	7.25.	3 853	3 745
Rezerwy	7.24.	2 512	2 522
<i>w tym rezerwa na świadczenia pracownicze</i>	7.24.	222	299
Przychody przyszłych okresów		2	-
<i>w tym dotacje</i>		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe razem		7 165	6 893
Zobowiązania razem		11 383	8 734
Kapitał własny i zobowiązania razem		52 260	53 068

Adam Buchajski
/Prezes Zarządu/

Anna Mazurek
/osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych/

Lublin, 20 maja 2020 roku

4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. <i>w tysiącach złotych</i>	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski (straty) zatrzymane	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2019 r.	10 022	-	32 814	700	-	798	44 334
Całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-
- <i>Wynik za okres</i>	-	-	-	-	-	(2 804)	(2 804)
Przeznaczenie na kapitał rezerwowy	-	-	-	-	-	-	-
Przeznaczenie zysku/Pokrycie straty	-	-	57	-	-	(57)	-
Nabycie akcji własnych	-	(653)	-	-	-	-	(653)
Zbycie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2019 r.	10 022	(653)	32 871	700	-	(2 063)	40 877
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 r.	10 022	-	31 935	-	-	2 174	44 131
Całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-
- <i>Wynik za okres</i>	-	-	-	-	-	357	357
Przeznaczenie na kapitał rezerwowy	-	-	(700)	700	-	-	-
Przeznaczenie zysku/Pokrycie straty	-	-	1 579	-	-	(1 733)	(154)
Nabycie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-
Zbycie akcji własnych	-	-	-	-	-	-	-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2018 r.	10 022	-	32 814	700	-	798	44 334

Adam Buchajski
/Prezes Zarządu/

Anna Mazurek
/osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych/

Lublin, 20 maja 2020 roku

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. w tysiącach złotych	Nota	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/Strata brutto za okres		(2 846)	542
Korekty		2 722	(1 380)
Podatek dochodowy	7.8.	42	(59)
Amortyzacja	7.3.	939	887
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(642)	(436)
Zysk/(strata) na działalności inwestycyjnej		1 385	444
Zmiana stanu zapasów		861	(66)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności		49	1 088
Zmiana stanu rezerw		27	153
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych oraz pozostałych, z wyłączeniem kredytów		2 421	(1 204)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(2 004)	(219)
Inne korekty		(355)	(1 968)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(123)	(838)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż aktywów finansowych		1 132	198
Dywidendy i udziały w zyskach		-	57
Pożyczki spłacone		5 403	146
Odsetki otrzymane		1 211	607
Wpływ z wykupu obligacji	7.11.	3 794	-
Inne wpływy z aktywów finansowych		1 270	829
Nabycie aktywów finansowych		(897)	(3 515)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych		(437)	(1 648)
Inne wydatki inwestycyjne		(28)	-
Pożyczki udzielone		(5 736)	(2 390)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		5 713	(5 716)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wydanie udziałów (emisja akcji) i innych instrumentów		-	11
Nabycie akcji własnych		(653)	-
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		178	1 224
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(11)	(35)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		-	(131)
Odsetki zapłacone		(468)	-
Inne wydatki finansowe		(182)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(1 135)	1 064
Przepływy pieniężne netto, razem		4 454	(5 490)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		1 756	7 247
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		-	-
Środki pieniężne na koniec okresu		6 210	1 756
Środki pieniężne na koniec okresu o ograniczonej możliwości dysponowania		-	-

Adam Buchajski
/Prezes Zarządu/
Lublin, 20 maja 2020 roku

Anna Mazurek
/osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych/

6. Dodatkowe informacje i objaśnienia

6.1. Dane Spółki Dominującej

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej SANWIL HOLDING Spółka Akcyjna, zwanej dalej: „Grupą Kapitałową” albo „Grupą”, jest SANWIL HOLDING Spółka Akcyjna z siedzibą w Lublinie (20-703), przy ul. Cisowej 11, zwana dalej: „Emitentem”, „Jednostką Dominującą”, bądź „Spółką”.

Oznaczenie sądu rejestrowego: Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego .

Data rejestracji: 24.06.2002 r.

Numer KRS: 0000119088

Grupa prowadzi działalność zakresie:

- działalność firm centralnych (*head offices*) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych,
- produkcja wyrobów włókienniczych pozostałych, gdzie indziej niesklasyfikowana,
- finansowa działalność usługowa,
- kupno i sprzedaż nieruchomości.

Wg klasyfikacji przyjętej przez GPW Spółka figuruje w sektorze: przemysł lekki.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone jest za okres sprawozdawczy zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jednostek zależnych (zwanym łącznie „Grupą”).

6.2. Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki Dominującej

Zarząd Spółki jest jednoosobowy. Na przestrzeni 2019 roku nie odnotowano zmian w Zarządzie Spółki. Funkcję Prezesa Zarządu sprawuje Pan Adam Buchajski, który został powołany na nową kadencję uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 29 czerwca 2018 roku (szczegóły: raport bieżący nr 10/2018).

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego w skład Rady Nadzorczej wchodzili:

Krzysztof Litwin	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Krzysztof Misiak	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Piotr Zawisłak	Członek Rady Nadzorczej
Barbara Lenart	Członek Rady Nadzorczej
Michał Makarczyk-Rodkiewicz	Członek Rady Nadzorczej

Na przestrzeni 2019 r. skład Rady Nadzorczej nie zmieniał się.

6.3. Oświadczenie o zgodności z MSFF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej "MSSF UE", przy zastosowaniu tych samych zasad dla okresu bieżącego i porównawczego.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej jednostek Grupy w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. W okresie sprawozdawczym oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej nie odnotowano istotnych przesłanek wskazujących na zagrożenie kontynuacji działalności jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Zarząd Jednostki Dominującej przeprowadził ocenę ryzyk i zagrożeń w zakresie zdolności Grupy do kontynuowania działalności, pod kątem sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego oraz ich zmian, a także informacji, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań. Szczegóły analizy znajdują się w nocie 7.26. (punkt „Ryzyko płynności”) informacji dodatkowej.

6.4. Standardy i interpretacje zatwierdzone przez UE i oczekujące na zatwierdzenie

Efekt zastosowania nowych standardów rachunkowości i zmian polityki rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 rok są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2018 rok, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównawczego.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Od początku roku obrotowego obowiązują następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej:

- MSSF 16 Leasing

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Szczegóły dotyczące wdrożenia MSSF 16 zostały ujęte w nocie 6.5.

- Zmiana w MSSF 9: Przedpłaty z ujemną rekompensatą

Zmiana w MSSF 9 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla aktywów finansowych, które mogą zostać spłacone wcześniej na podstawie warunków umownych i formalnie mogłyby nie spełniać wymogów testu „płatność wyłącznie kapitału i odsetek”, co wykluczałoby ich wycenę w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2015-2017)

W dniu 12 grudnia 2017 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów:

- MSSF 3 Połączenia jednostek, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia kontroli jednostka ponownie wycenia posiadane udziały we wspólnym działaniu,
- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia współkontroli jednostka nie wycenia ponownie posiadanych udziałów we wspólnym działaniu,
- MSR 12 Podatek dochodowy, wskazując, że wszelkie podatkowe konsekwencje wypłat dywidend należy ujmować w taki sam sposób,
- MSR 23 Koszty finansowania zewnętrznego, nakazując zaliczać do źródeł finansowania o charakterze ogólnym również te kredyty i pożyczki, które pierwotnie służyły finansowaniu powstających aktywów – od momentu, gdy aktywa są gotowe do wykorzystania zgodnie z zamierzonym celem (użytkowanie lub sprzedaż),
- Zmiany w MSR 19: Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu.

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych świadczeń w przypadku, gdy ulegają one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tytułu danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu. Do tej pory MSR 19 tego nie wyjaśniał precyzyjnie.

- Zmiana w MSR 28: Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Zmiana w MSR 28 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w sytuacji, gdy nie są one wyceniane metodą praw własności.

- KIMSF 23 Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 7 czerwca 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób ująć w sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy jednostką i organami podatkowymi.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Grupę

Grupa nie dokonała korekty prezentacyjnej danych porównywalnych za rok obrotowy kończący się w dniu 31 grudnia 2018 roku.

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- **MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts**

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

- **MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe**

Nowy standard został opublikowany w dniu 18 maja 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później. Dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące umów ubezpieczeniowych (MSSF 4).

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2021 r.

- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Grupa zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia zmienionych standardów.

- **Zmiana w MSSF 3 Połączenia jednostek**

Zmiana w MSSF 3 została opublikowana w dniu 22 października 2018 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Celem zmiany było doprecyzowanie definicji przedsięwzięcia (ang. business) i łatwiejsze odróżnienie przejęć „przedsięwzięć” od grup aktywów dla celów rozliczenia połączeń.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2020 r.

- **Zmiany w MSR 1 i MSR 8: Definicja określenia „istotny”**

Zmiany w MSR 1 i MSR 8 zostały opublikowane w dniu 31 października 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później.

Celem zmian było doprecyzowanie definicji „istotności” i ułatwienie jej stosowania w praktyce.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2020 r.

- **Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych MSSF (opublikowane dnia 29 marca 2018 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie).**

Według szacunków Grupy ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

6.5. Skutki wdrożenia MSFF 16 w Grupie Kapitałowej

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 Leasing od 1 stycznia 2019 roku.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa zidentyfikowała obecnie występujące umowy leasingu finansowego, leasingu operacyjnego i umowy nieujmowane do tej pory jako leasing, a mogące spełniać definicję leasingu zgodnie z MSSF 16. W następnym kroku Grupa określiła zasady rachunkowości i szczegółową metodologię wdrożenia nowego standardu.

Aby umowa została zakwalifikowana do umowy leasingu zgodnie z MSSF 16 muszą być spełnione następujące warunki:

- umowa musi dotyczyć zidentyfikowanego składnika aktywów, dla którego dostawca nie ma istotnego prawa do zamiany,

- powinna dawać korzystającemu prawo kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów przez określony czas. Oznacza to, że korzystający ma prawo do pobierania korzyści ekonomicznych płynących z wykorzystywania danego składnika oraz prawo decydowania o jego wykorzystaniu,
- umowa musi być odpłatna,
- okres trwania umowy leasingu jest definiowany jako nieodwoływalny okres obowiązywania umowy leasingu obejmujący także możliwe przedłużenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że skorzysta z tej możliwości oraz możliwe okresy wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli leasingobiorca ma wystarczającą pewność, że nie skorzysta z tej opcji.

Ponadto możliwe są do zastosowania dwa elementy uproszczenia dotyczące umów (§ 5 MSSF 16):

- krótkoterminowych – krótkoterminowa umowa leasingu to umowa bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarta na okres krótszy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia umowy. Jeżeli jednostka zdecyduje się stosować uproszczenie dla danego składnika aktywów, to musi je stosować w sposób konsekwentny dla całej klasy aktywów stanowiących przedmiot leasingu,
- niskowartościowych – podstawą oceny „niskiej” wartości powinna być wartość nowego składnika aktywów. Odnosi się to do umów leasingu dotyczących aktywów, których wartość nie przekraczała 5 tys. USD (kiedy były nowe), co może być traktowane jako górna granica uznania za przedmiot o niskiej wartości.

Grupa skorzystała z obu uproszczeń opisanych powyżej. Zastosowanie przez Grupę uproszczenia zobowiązuje ją do stosowania ich w całym okresie obowiązywania standardu. Zastosowane uproszczenia są udokumentowane odpowiednimi zapisami polityki rachunkowości.

MSSF 16 na umiarkowany wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy. Wdrożenie nowego standardu wpłynęło na wzrost kosztów amortyzacji i kosztów finansowych przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztu usług (czyli kosztów najmu powierzchni biurowej, leasingu maszyn i urządzeń czy opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntu prezentowanych dotychczas w koszcie własnym wytworzenia lub kosztach ogólnego zarządu), a co za tym idzie, poprawę EBITDA. Grupa zdecydowała o nieprzekształcaniu danych porównawczych (podejście retrospektywne uproszczone), a tym samym łączny efekt pierwszego zastosowania standardu zostanie ujęty jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych w dniu pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 r.

W ramach prowadzonej działalności na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa rozpoznała następujące aktywa/grupy aktywów z tytułu prawa do użytkowania:

Aktywa/grupy aktywów z tytułu prawa do użytkowania	Wartość (w tys. zł) na 01.01.2019	ESP
Najem siedziby w Lublinie i biura w Warszawie	246	5%
Leasing maszyn i urządzeń	171	2,75%
Użytkowanie wieczyste gruntu	2 072	2,76%

Dla ww. umów/praw, Grupa jako leasingobiorca ujmie zobowiązania z tytułu leasingu wycenione w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych według krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy obowiązującej w dniu pierwszego zastosowania standardu oraz ujmie składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniom z tytułu leasingu. Tam, gdzie istniała taka możliwość, Grupa za krańcową stopę procentową uznała krańcową stopę leasingodawcy/wynajmującego. W pozostałych przypadkach Grupa określiła krańcową stopę procentową na zasadzie porównania stóp procentowych, jakie miałyby zastosowanie, o ile Grupa starałaby się pozyskać zewnętrzne finansowanie, żeby zakupić dany składnik aktywów.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są rozliczane liniowo zgodnie z okresem ich przewidywalnej ekonomicznej użyteczności.

Zgodnie z zasadami wprowadzonymi przez MSSF 16 Grupa na dzień 1 stycznia 2019 roku rozpoznała aktywo oraz zobowiązanie z powyższych tytułów. Po zastosowaniu MSSF 16 aktywa Grupy (prawa do użytkowania aktywów ujmowane w odpowiednich pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej – razem z odpowiednimi składnikami bazowymi, których dotyczą) oraz zobowiązania Grupy z tytułu leasingu wzrosły o 2 489 tys. zł.

Przekształcenie danych na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16, tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku

Na dzień 01.01.2019 r. w tysiącach złotych	01.01.2019 bez wpływu MSFF 16	korekta z tytułu ujęcia umów wg MSFF 16	01.01.2019 z uwzględnieniem MSSF 16
Rzeczowe aktywa trwałe	22 001	2 489	24 490
Aktywa trwałe razem	26 229	2 489	28 718
			-
Aktywa obrotowe razem	26 839	-	26 839
Aktywa razem	53 068	2 489	55 557

Na dzień 01.01.2019 r. w tysiącach złotych	01.01.2019 bez wpływu MSFF 16	korekta z tytułu ujęcia umów wg MSFF 16	01.01.2019 z uwzględnieniem MSSF 16
Kapitał własny razem	44 334	-	44 334
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	2 387	2 387
Zobowiązania długoterminowe razem	1 841	2 387	4 228
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	102	102
Zobowiązania krótkoterminowe razem	6 893	102	6 995
Zobowiązania razem	8 734	2 489	11 223
Kapitał własny i zobowiązania razem	53 068	2 489	55 557

Wpływ zastosowania MSSF 16 na wybrane wskaźniki zadłużenia:

	31.12.2018	01.01.2019
Wskaźnik Kapitał własny/Aktywa razem	83,54%	79,80%
Wskaźnik zadłużenia ogólnego (zobowiązania ogółem/aktywa ogółem)	16,46%	20,20%
Wskaźnik struktury kapitału (kapitał własny/zobowiązania ogółem)	507,60%	395,03%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (zobowiązania ogółem/kapitał własny)	19,70%	25,31%

W wyniku przeprowadzonej analizy umów leasingowych, Zarząd ocenia, że zastosowanie nowego standardu nie miało wpływu na prezentowane przez Grupę wyniki finansowe i nie było potrzeby korygowania bilansu otwarcia zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2019 roku. W wyniku wdrożenia standardu suma bilansowa Grupy wzrosła o ok. 4,69 p.p., a wskaźnik zadłużenia Grupy (zobowiązania ogółem/suma bilansowa) o ok. 3,74 p.p.

Grupa podjęła decyzję o prezentacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością leasingobiorcy (Grupy):

Aktywa/grupy aktywów z tytułu prawa do użytkowania	Składnik aktywów bilansu
Najem siedziby w Lublinie i biura w Warszawie	Środki trwałe - budynki
Leasing maszyn i urządzeń	Środki trwałe - urządzenia techniczne i maszyny
Użytkowanie wieczyste gruntu	Środki trwałe - budynki

Wpływ zastosowania MSSF 16 na sprawozdanie finansowe za 2019 rok

W celu zapewnienia porównywalności danych za poszczególne okresy, w poniższych tabelach przedstawiono wpływ zastosowania MSSF 16 na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na wyniki Grupy w 2019 roku.

Na dzień 31.12.2019 r. w tysiącach złotych	31.12.2019 bez wpływu MSFF 16	korekta z tytułu ujęcia umów wg MSFF 16	31.12.2019 dane zaraportowane zgodnie MSSF 16
Rzeczowe aktywa trwałe	20 912	2 452	23 364
Aktywa trwałe razem	21 269	2 452	23 721
Aktywa obrotowe razem	28 539	-	28 539
Aktywa razem	49 808	2 452	52 260

Na dzień 31.12.2019 r. w tysiącach złotych	31.12.2019 bez wpływu MSFF 16	korekta z tytułu ujęcia umów wg MSFF 16	31.12.2019 dane zaraportowane zgodnie MSSF 16
Kapitał własny			
Zyski (straty) zatrzymane	(2 072)	9	(2 063)
Kapitał własny razem	40 868	9	40 877
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	2 340	2 340
Zobowiązania długoterminowe razem	1 878	2 340	4 218
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	103	103
Zobowiązania krótkoterminowe razem	7 062	103	7 165
Zobowiązania razem	8 940	2 443	11 383
Kapitał własny i zobowiązania razem	49 808	2 452	52 260

Zastosowanie nowego standardu ma również wpływ na sprawozdanie z całkowitych dochodów. W poprzednich latach koszty wynikające z umów leasingowych traktowanych przez Grupę jako leasing operacyjny prezentowane były jako koszty usług obcych, bądź koszty opłat. Od 1 stycznia 2019 roku koszty tych umów prezentowane są jako koszty amortyzacji i koszty odsetek.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019 31.12.2019 bez wpływu MSFF 16	korekta z tytułu ujęcia umów wg MSFF 16	01.01.2019 31.12.2019 dane zaraportowane zgodnie MSSF 16
Działalność kontynuowana			
Koszt własny sprzedaży	(22 619)	62	(22 557)
Zysk/(Strata) brutto na sprzedaży	4 997	62	5 059
Koszty ogólnego zarządu	(4 683)	15	(4 668)
Zysk (strata) ze sprzedaży	(1 530)	77	(1 453)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	(2 536)	77	(2 459)
Koszty finansowe	(1 352)	(68)	(1 420)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	(2 854)	9	(2 845)
Zysk/(Strata) netto z działalności kontynuowanej za rok obrotowy	(2 813)	9	(2 804)
Zysk/(Strata) netto	(2 813)	9	(2 804)
Całkowite dochody ogółem	(2 813)	9	(2 804)
Amortyzacja	825	114	939
Usługi obce	2 390	(125)	2 265
Podatki i opłaty	1 158	(65)	1 093
Koszty rodzajowe razem	28 749	(76)	28 673

6.6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Podstawa wyceny

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Metody wyceny wartości godziwej zostały przedstawione w nocie 6.8.

Waluta funkcjonalna i prezentacja

Złoty polski jest walutą funkcjonalną Spółki Dominującej.

Wszystkie wartości zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały przedstawione w tysiącach złotych, o ile nie wskazano inaczej. Dane prezentowane w niniejszym raporcie zostały zaokrąglone. Z tego powodu sumy kwot w wierszach i kolumnach tabel mogą się nieznacznie różnić od wartości łącznej podanej w podsumowaniu wiersza bądź kolumny.

Dokonane osądy i oszacowania

Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd Jednostki Dominującej, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Niepewność szacunków

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Zarząd Jednostki Dominującej weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na 31 grudnia 2019 r. mogą zostać w przyszłości zmienione.

Główne szacunki zostały opisane w następujących notach (w nawiasie rodzaj ujawnionej informacji):

- Nota 7.9 i 7.10 - rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne (okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku obrotowego, przesłanki wskazujące na utratę wartości, założenia przyjmowane w celu ustalenia wartości odzyskiwalnej w przypadku wykonywania testów na utratę wartości),
- Nota 7.12 i 7.22 - podatek odroczonego (założenia przyjęte w celu rozpoznania aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego),
- Nota 7.14 - należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (odpis aktualizujący wartość należności),
- Nota 7.24 - rezerwy (stopy dyskontowe, inflacja).

Istotność

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego przyjmuje się, że błąd uznaje się za nieistotny jeśli jego wysokość nie przekracza 1% sumy bilansowej i 2 % przychodów, przy czym jako wartość progową przyjmuje się wartość niższą. W przypadku postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach Jednostki Dominującej lub jednostek od niej zależnych, za istotne uznaje się takie, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Data zatwierdzenia sprawozdania do publikacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 20 maja 2020 r.

6.7. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu Grupy, z wyjątkiem zmian wynikających z nowych standardów, które obowiązują od 1 stycznia 2019 r. i nie przewidują retrospektywnego ich zastosowania.

Zasady konsolidacji

Grupa przy sporządzaniu sprawozdania skonsolidowanego stosuje metodę konsolidacji pełnej dla jednostek zależnych oraz metodę proporcjonalną dla jednostek współzależnych.

- **Jednostki zależne**

Za jednostki zależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy uznaje się te jednostki, wobec których Grupa sprawuje kontrolę, tzn. gdy z tytułu swojego zaangażowania w te jednostki podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tymi jednostkami. Sprawowanie władzy Jednostki Dominującej odbywa się m.in. poprzez posiadanie większości w ogólnej liczbie głosów w organach stanowiących tych jednostek tj. zarządach jednostek i ich radach nadzorczych. Sprawozdania finansowe spółek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.

- **Jednostki współzależne**

Za jednostki współzależne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy rozumie się jednostki, które są współkontrolowane przez wspólników na podstawie zawartej pomiędzy nimi umowy, umowy spółki lub statutu.

- **Korekty konsolidacyjne**

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżka ceny nabycia nad wartością godziwą nabytych aktywów, pasywów i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub współzależnej. Wartość ta podlega corocznym testom na utratę wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości ujmowana jest natychmiast w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i nie podlega późniejszej korekcie.

W przypadku zbycia podmiotu zależnego, stowarzyszonego lub współzależnego, przypadająca na zbywany udział wartość firmy podlega odpisaniu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Wartość firmy dotycząca transakcji nabycia udziałów w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych, jakie wystąpiły przed dniem przejścia na raportowanie według wymogów MSSF, podlega testom na utratę wartości przeprowadzonym na dzień przejścia na raportowanie zgodne z MSSF. Wykazana na dzień przejścia na raportowanie wg MSSF ujemna wartość firmy została odpisana w całości w zyski i straty zatrzymane.

Nadwyżka nabytych aktywów netto nad ceną nabycia odnoszona jest w sprawozdanie z całkowitych dochodów roku obrachunkowego, w którym nastąpiło nabycie.

Waluty obce

- **Transakcje w walucie obcej**

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w złotych polskich przy zastosowaniu kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta. Pozycje pieniężne aktywów i pasywów wyrażone w walucie obcej są przeliczane na dzień bilansowy według średniego kursu NBP dla danej waluty obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu dokonania transakcji.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

w zł	Kurs na dzień	Kurs na dzień	Kurs średni w okresie	Kurs średni w okresie
	31.12.2019	31.12.2018	01.01.2019 31.12.2019	01.01.2018 31.12.2018
EUR	4,2585	4,3000	4,3018	4,2669
USD	3,7977	3,7597	3,8440	3,6227

Instrumenty finansowe

- **Aktywa finansowe**

Kwalifikacja aktywów finansowych

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu - jeśli aktywa finansowe są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz warunki umowy dotyczącej tych aktywów finansowych powodują powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek. Aktywa finansowe z tej kategorii po początkowym ujęciu wycenia się wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Przy czym należności handlowe z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej,
- wyceniane po początkowym ujęciu w wartości godziwej przez inne całkowite dochody jeśli aktywa finansowe są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jak i sprzedaż aktywów finansowych oraz warunki umowy dotyczącej tych aktywów finansowych powodują powstawanie przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek. Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, klasyfikowanego jako wyceniany wg wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w wyniku finansowym w okresie, w którym powstały,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - wszystkie pozostałe aktywa finansowe.

Kwalifikacja składnika aktywów finansowych jest uzależniona od:

- modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi,
- charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych (test SPPI) dla składnika aktywów finansowych.

Przeklasyfikowanie może wystąpić jedynie w przypadku zmiany modelu biznesowego w zakresie zarządzania aktywami finansowymi.

Istnieje możliwość nieodwołalnego wyznaczenia w momencie początkowego ujęcia składnika aktywów jako wycenianego w wartości godziwej, nawet jeśli spełnia warunki do ujęcia w zamortyzowanym koszcie, jeśli w ten sposób eliminuje się lub znacząco zmniejsza niespójność wyceny lub ujęcia (określaną jako „niedopasowanie księgowo”), jaka w przeciwnym razie powstałaby na skutek wyceny aktywów lub zobowiązań, bądź ujęcia związanych z nimi zysków lub strat według różnych zasad.

Klasyfikacja aktywów finansowych wg MSR 39 i MSSF 9:

Rodzaj	Według MSR 39	Według MSSF 9
Udziały w innych jednostkach	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności handlowe	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Lokaty bankowe	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Środki pieniężne	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa ujmuje ryzyko kredytowe na podstawie modelu strat oczekiwanych. Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

Grupa stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

W modelu ogólnym Grupa monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

Etap 1 – salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niespłacalności w ciągu 12 miesięcy,

Etap 2 – salda dla których nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną utratę wartości w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania,

Etap 3 – salda z utratą wartości.

W modelu uproszczonym Grupa nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu, szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu.

Do celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje:

- w modelu ogólnym – poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności, implikowane z rynkowych kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych, dla podmiotów o danym ratingu i z danego sektora,
- w modelu uproszczonym – historyczne poziomy spłacalności należności od kontrahentów oraz dwustopniowe podejście (jakościowe i ilościowe) do uwzględnienia wpływu czynników makroekonomicznych na stopy odzysku.

Grupa uwzględnia informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych, poprzez korektę bazowych współczynników prawdopodobieństwa niewypłacalności (dla należności) lub poprzez kalkulację parametrów prawdopodobieństwa niewypłacalności w oparciu o bieżące kwotowania rynkowe (dla pozostałych aktywów finansowych).

Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych. Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia (POCI) korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmuje się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w pozostałych przychodach operacyjnych.

Wyksięgowanie aktywów finansowych

Grupa wyksięguje składnik aktywów finansowych wyłącznie wtedy, gdy wygasną prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez taki składnik aktywów, albo gdy składnik aktywów finansowych wraz z zasadniczo całym ryzykiem i wszystkimi korzyściami związanymi z jego posiadaniem zostają przeniesione na inny podmiot. Jeżeli Grupa nie przenosi, ani nie zatrzymuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów i utrzymuje nad nim kontrolę, ujmuje zatrzymany udział w takim składniku aktywów i związane z nim zobowiązania z tytułu potencjalnych płatności. Jeśli natomiast Grupa zatrzymuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przeniesionym składnikiem aktywów, to nadal ujmuje stosowny składnik aktywów finansowych.

- **Zobowiązania finansowe**

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe do kategorii:

- wycenianych w zamortyzowanym koszcie,
- wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,

Do zobowiązań wycenianych w zamortyzowanym koszcie kwalifikuje się zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania o charakterze finansowym, kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, inne niż zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych, które powstają w sytuacji transferu aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania,
- umów gwarancji finansowych, które wycenia się w wyższej z następujących kwot:
 - ✓ wartości odpisu na oczekiwane straty kredytowe ustalonego zgodnie z MSSF 9,
 - ✓ wartości początkowo ujętej (tj. w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do składnika zobowiązań finansowych), pomniejszonych o skumulowaną kwotę dochodów ujmowanych zgodnie z zasadami MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami.

Do zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy klasyfikuje się zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się instrumenty pochodne niewyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń.

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu to takie, które:

- nabyto lub zaciągnięto głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie,
- w momencie początkowego ujęcia stanowią część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody bieżącego faktycznego trybu generowania krótkoterminowych zysków, lub
- są instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych będących umowami gwarancji finansowej lub skutecznymi instrumentami zabezpieczającymi).

Wyksięgowanie zobowiązań finansowych

Grupa wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Kapitały własne

- **Kapitał zakładowy**

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wartości nominalnej zarejestrowanych akcji, wynikającej ze statutu Spółki i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

- **Kapitał zapasowy**

Na podstawie Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych Jednostka Dominująca jest zobowiązana do tworzenia obowiązkowych odpisów z zysku na kapitał zapasowy w celu pokrycia ewentualnych (przyszłych) lub istniejących strat w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, aż do czasu, gdy wartość kapitału zapasowego osiągnie poziom co najmniej 1/3 kapitału zakładowego zarejestrowanego. Do kapitału zapasowego należy również przelewać nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej pozostałe po pokryciu kosztów emisji.

Walne Zgromadzenie rozstrzyga o użyciu kapitału zapasowego, jednakże część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał zapasowy tworzony jest:

- z odpisów z zysku,
- z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione koszty bezpośrednio z nią związane,
- z nadwyżki ceny sprzedaży akcji własnych nad kosztem ich nabycia.

- **Kapitał rezerwowy**

Pozostałe kapitały rezerwowe są tworzone zgodnie ze statutem. Walne Zgromadzenie rozstrzyga o użyciu kapitału rezerwowego. Spółka do kapitałów rezerwowych zalicza między innymi kapitał utworzony decyzją Walnego Zgromadzenia na nabycie akcji własnych. W kapitale rezerwowym Spółka ujmuje także kapitał uzyskany z emisji akcji, po pomniejszeniu o koszty emisji do momentu dokonania rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego przez Sąd Rejestrowy. Po dokonaniu rejestracji wartość nominalna zarejestrowanych akcji odnoszona jest na kapitał zakładowy, natomiast nadwyżka osiągnięta przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostała po pokryciu kosztów emisji, odnoszona jest na kapitał zapasowy.

- **Nabyte akcje własne**

Spółka, na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia, dokonuje skupu akcji własnych. Nabyte akcje własne wyceniane są według ceny nabycia i ujmowane w kapitale własnym jako wielkość ujemna.

- **Całkowite dochody**

Całkowite dochody ogółem to zmiana w kapitale własnym, która nastąpiła w ciągu okresu sprawozdawczego na skutek transakcji innych niż transakcje zawierane z właścicielami występującymi w charakterze udziałowców. Obejmują wszystkie składniki zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów.

Inne całkowite dochody obejmują pozycje przychodów i kosztów (w tym korekty wynikające z przeklasyfikowania), które nie zostały ujęte jako zyski lub straty zgodnie z tym, jak tego wymagają lub na co zezwalają inne MSSF.

Rzeczowe aktywa trwałe

- **Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych**

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów.

Grupa na dzień przejścia na MSSF, wyceniła rzeczowe aktywa trwałe w wartościach godziwych, przyjmując je za zakładane koszty ustalone na ten dzień.

Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również, w przypadkach gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

- **Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych**

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wytwarzane w celu przyszłego wykorzystania jako nieruchomości inwestycyjne zaliczane są do rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane w oparciu o ich koszt wytworzenia do momentu kiedy możliwa będzie ich rzetelna wycena. Wtedy to zostają przeklasyfikowane do nieruchomości inwestycyjnych i wycenione według wartości godziwej. Wszelkie zyski i straty powstałe z wyceny do wartości godziwej są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako „inne całkowite dochody”.

- **Nakłady ponoszone w terminie późniejszym**

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty.

- **Amortyzacja**

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe, amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej). Grunty nie są amortyzowane. Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii środków trwałych:

- Budynki do 99 lat,
- Maszyny i urządzenia od 2 do 40 lat,
- Środki transportu: od 2 do 10 lat,
- Meble i wyposażenie: od 2 do 10 lat.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych (o ile nie jest nieznaczną) jest przez Grupę corocznie weryfikowana.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność w trakcie zaniechania

Aktywa trwałe dostępne do sprzedaży i działalność zaniechana stanowią zakwalifikowane do tej kategorii aktywa lub ich grupy i ujmowane są w sprawozdaniu finansowym w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Warunkiem zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Grupa zaprzestaje amortyzowania aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte przez Grupę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

- ***Nakłady poniesione w terminie późniejszym***

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie poniesienia.

- ***Amortyzacja***

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania chyba, że nie jest on określony. Wartość firmy i wartości niematerialne z nieokreślonym okresem użytkowania nie są amortyzowane, podlegają testom ze względu na utratę wartości na każdy dzień bilansowy. Inne wartości niematerialne są amortyzowane od dnia, kiedy są dostępne do użytkowania.

- ***Koszty prac rozwojowych***

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia. Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej, gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Rozgraniczając prace rozwojowe od prac badawczych Grupa bierze pod uwagę następujące czynniki, które muszą być spełnione, aby możliwe było ujęcie nakładów na prace rozwojowe jako wartości niematerialne:

- istnienie technicznej możliwości ukończenia oraz zamiar ukończenia składnika aktywów tak, aby można byłoby go przeznaczyć do użytkowania lub sprzedaży,
- posiadanie zdolności do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych i prawnych,
- dostępność środków niezbędnych do ukończenia oraz możliwość wiarygodnego określenia nakładów,
- istnienie sposobu wdrożenia i możliwości zastosowania z uwzględnieniem istnienia rynku na dany produkt.

Dotacje do aktywów

Dotacje państwowe, łącznie z dotacjami niepieniężnymi, ujmowane są w sprawozdaniu finansowym kiedy zachodzi pewność, iż jednostka spełnia warunki związane z dotacjami oraz że dotacje będą otrzymane. Dotacje są ujmowane w sprawozdaniu finansowym w sposób zapewniający współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować.

Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu, nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela, staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na dzień przeniesienia, a jej poprzednią wartością bilansową, ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako zysk lub stratę.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej wykazywanej w wartości godziwej do nieruchomości zajmowanych przez właściciela lub do zapasów, zakładany koszt tej nieruchomości, który zostanie przyjęty dla celów jej ujęcia zgodnie z MSR 16 lub MSR 2 jest równy wartości godziwej tej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany sposobu jej użytkowania.

Ujęcie przeniesienia z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych traktuje się analogicznie do sprzedaży zapasów.

W momencie zakończenia budowy, przeprowadzane we własnym zakresie dostosowywanie nieruchomości inwestycyjnej lub nieruchomości inwestycyjną przeznacza się do sprzedaży, różnicę między ustaloną na ten dzień wartością godziwą tej nieruchomości, a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania lub wprowadzenia do obrotu. Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających znacznego okresu w celu doprowadzenia ich do użytkowania są kapitalizowane jako część kosztu nabycia lub wytworzenia do momentu, w którym aktywa te są gotowe do użytkowania lub sprzedaży. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w wyniku w momencie ich poniesienia.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

- **Aktywa finansowe**

Grupa tworzy odpisy z tytułu utraty wartości aktywów na podstawie modelu strat oczekiwanych. Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia dla aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Straty z tytułu utraty wartości dla dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie (na moment początkowego ujęcia oraz skalkulowane na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy) ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych. Zyski (odwrócenie odpisu) z tytułu zmniejszenia wartości oczekiwanej utraty wartości ujmuje się w pozostałych przychodach operacyjnych. Dla zakupionych i powstałych aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe na moment początkowego ujęcia (POCI) korzystne zmiany oczekiwanych strat kredytowych ujmuje się jako zysk z tytułu odwrócenia utraty wartości w pozostałych przychodach operacyjnych.

- **Aktywa niefinansowe**

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych, innych niż nieruchomości inwestycyjne, zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdatne do użytkowania, jest szacowana na każdy dzień bilansowy.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Ośrodek generujący środki pieniężne jest definiowany jako najmniejsza identyfikowalna grupa aktywów, która wypracowuje środki pieniężne niezależnie od innych aktywów i ich grup. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w wyniku finansowym. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy. W odniesieniu do aktywów innych niż wartość firmy, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy dzień bilansowy ocenie czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

Świadczenia pracownicze

- **Program określonych składek**

Grupa zobowiązana jest na mocy obowiązujących przepisów do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres jest szacowane na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok.

- **Krótkoterminowe świadczenia pracownicze**

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych (ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu) są wyceniane bez uwzględniania dyskonta i są odnoszone w koszty w momencie powstania obowiązku wykonania świadczenia.

Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Grupie ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wpływem korzyści ekonomicznych. W przypadku kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem pasywów.

Umowy rodzące obciążenia

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ujmowana jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych. Wysokość rezerwy jest ustalana na podstawie niższej z wartości kosztów związanych z odstąpieniem od umowy lub kosztów jej realizacji. Przed ujęciem w księgach rezerwy, Grupa rozpoznaje ewentualną utratę wartości aktywów związanych z daną umową.

Przychody

Grupa rozpoznaje przychody z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do portfela umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia) o podobnych cechach, jeśli jednostka racjonalnie oczekuje, że wpływ na sprawozdanie finansowe zastosowania poniższych zasad nie będzie istotnie różnił się od zastosowania poniższych zasad w stosunku do pojedynczych umów (lub zobowiązań do wykonania świadczenia).

1. Wymogi identyfikacji umowy z klientem

Umowa z klientem spełnia swoją definicję gdy zostaną spełnione wszystkie następujące kryteria: strony umowy zawarły umowę i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków; Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane; Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane; umowa ma treść ekonomiczną oraz jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

2. Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta: dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

3. Określenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Grupa uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich (na przykład niektórych podatków od sprzedaży). Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe.

4. Alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

5. Ujęcie przychodów w momencie spełniania zobowiązań do wykonania świadczenia

Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi (klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów). Przychody ujmowane są jako kwoty równe cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania do wykonania świadczenia.

- **Sprzedaż towarów i materiałów**

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów wykazywane są w wysokości odpowiadającej wartości godziwej otrzymanej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego. Przychody nie są ujmowane, gdy istnieje znaczna niepewność co do możliwości uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych, ustalenia wysokości poniesionych kosztów lub możliwości zwrotu towarów lub Grupa pozostaje trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami.

- **Świadczenie usług**

Przychody z tytułu świadczenia usług, które można wiarygodnie oszacować oraz określić poziom realizacji, są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania lub w momencie wykonania usługi. W przypadku, kiedy wartości umowy nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

- **Przychody z tytułu najmu**

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów metodą liniową przez okres trwania umowy – poprzez przypisanie odpowiedniej kwoty czynszu i opłat dodatkowych (typu media, opłaty administracyjne) do odpowiedniego okresu sprawozdawczego (miesiąca).

- **Odsetki**

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Płatności z tytułu leasingu

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiącą koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Płatności warunkowe są ujmowane poprzez korektę wartości minimalnych opłat leasingowych w czasie pozostałego okresu leasingu, gdy korekta zostaje potwierdzona.

Zyski z inwestycji i koszty finansowe

Zyski z inwestycji obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych oraz należne dywidendy. Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów według zasady

memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie, kiedy Grupa nabywa prawa do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami rozliczanymi bezpośrednio z kapitałem własnym. Wówczas ujmuje się go w kapitale własnym jako „inne całkowite dochody”.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnicę przejściową pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych.

Rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, za wyjątkiem jeśli dotyczą połączenia jednostek, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Wartość firmy nie jest tytułem do różnicy przejściowej niezależnie od skutków podatkowych. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę, w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Zysk na akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie. Rozwodniony zysk na akcję w odróżnieniu od wskaźnika opisanego powyżej uwzględnia w kalkulacji oprócz zysku przypadającego dla posiadaczy akcji zwykłych oraz średniej liczby akcji zwykłych również opcje na akcje udzielone pracownikom oraz obligacje zamienne na akcje.

Raportowanie segmentów działalności

Segment działalności jest wyodrębnioną częścią działalności Grupy, która zajmuje się dostarczaniem określonych produktów lub usług (segment branżowy) lub dostarczaniem produktów lub usług w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), który podlega ryzykom i czerpie korzyści odmienne niż inne segmenty. Podstawowy format raportowania Grupy bazuje na segmentach branżowych.

6.8. Ustalanie wartości godziwej

Określenie wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań jest wymagane dla potrzeb zasad rachunkowości Grupy i ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Poniżej zostały opisane metody ustalania wartości godziwej. W uzasadnionych przypadkach, dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających do poszczególnych składników aktywów i zobowiązań.

Aktywa finansowe wycenianie w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwa aktywów finansowych oparta jest na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku, które są traktowane jako źródło najbardziej wiarygodnych danych. Akcje wycenia się w oparciu o notowania GPW w Warszawie S.A. oraz Giełdzie Papierów Wartościowych w Londynie. Akcje/udziały nienotowane wyceniane są z zastosowaniem wyceny majątkowej wg skorygowanych aktywów netto. Metoda skorygowanych aktywów netto polega na ustaleniu wartości godziwej instrumentów kapitałowych jednostki, w której dokonano inwestycji poprzez odniesienie do wartości godziwej jej aktywów i zobowiązań.

Należności z tytułu dostaw i usług, pozostałe należności oraz pożyczki

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług, pozostałych należności oraz pożyczek jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień bilansowy.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawniania, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kapitału i odsetek, zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień bilansowy. W przypadku leasingu finansowego rynkową stopę procentową szacuje się w oparciu o stopę procentową dla podobnego rodzaju umów leasingowych.

6.9. Istotne nietypowe zdarzenia zaistniałe w okresie sprawozdawczym mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

W okresie sprawozdawczym Zarząd Jednostki Dominującej nie odnotował żadnych nietypowych zdarzeń, które miały istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

6.10. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy nie podlega sezonowości ani cykliczności.

6.11. Zmiany zasad rachunkowości

Grupa w trakcie okresu sprawozdawczego nie dokonywała zmian zasad rachunkowości.

7. Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

7.1. Sprawozdawczość segmentów działalności

Działalność Grupy Kapitałowej SANWIL HOLDING S.A. w 2019 r. alokowana jest do następujących segmentów operacyjnych:

- Wyroby powlekane – przemysł lekki (m.in. PKD 13.96.Z i 20.16.Z) – Sanwil Polska Sp. z o.o.
- Działalność firm centralnych i holdingów (m.in. 70.10.Z) – Sanwil Holding S.A.
- Finansowa działalność usługowa (m.in. PKD 64 i 66) – Polski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.
- Kupno i sprzedaż nieruchomości (PKD 68) – Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Sp.k. i Strążyska Sp. z o.o.

w tysiącach złotych	Wyroby powlekane		Obuwie		Działalność holdingów		Finansowa działalność usługowa		Kupno i sprzedaż nieruchomości		Eliminacje		Skonsolidowane	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Działalność kontynuowana														
Przychody od odbiorców zewnętrznych	27 410	29 513	-	-	-	49	206	249	-	-	-	(14)	27 616	29 797
Przychody z transakcji pomiędzy segmentami	52	58	-	-	-	-	-	-	-	-	(52)	(58)	-	-
Przychody od odbiorców razem	27 462	29 571	-	-	-	49	206	249	-	-	(52)	(72)	27 616	29 797
Koszty operacyjne ogółem	(27 753)	(29 195)	-	(2)	(1 192)	(1 319)	(125)	(122)	-	(2)	-	76	(29 069)	(30 564)
Wynik na sprzedaży	(290)	376	-	(2)	(1 192)	(1 270)	82	127	-	(2)	(52)	4	(1 452)	(767)
Pozostałe przychody przypisane do segmentu	645	999	-	132	83	98	168	25	-	50	-	(24)	896	1 280
Pozostałe koszty przypisane do segmentu	(1 727)	(801)	-	(6)	(68)	(123)	(108)	(113)	(1)	(51)	-	23	(1 904)	(1 071)
Wynik segmentu	(1 372)	574	-	124	(1 176)	(1 295)	142	39	(1)	(3)	(52)	3	(2 460)	(558)
Przychody finansowe	1	41	-	-	1 033	1 966	-	-	-	-	-	(511)	1 034	1 496
Koszty finansowe	(129)	(472)	-	-	(1 291)	(574)	-	(112)	-	-	-	762	(1 420)	(396)
Zysk/Strata przed opodatkowaniem	(1 500)	143	-	124	(1 435)	97	142	(73)	(1)	(3)	(52)	254	(2 846)	542
Podatek dochodowy	(35)	(124)	-	-	76	(59)	-	-	-	-	-	-	42	(183)
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej	(1 534)	19	-	124	(1 359)	38	142	(73)	(1)	(3)	(52)	254	(2 804)	359
Działalność zaniechana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) netto na działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	(1 534)	19	-	124	(1 359)	38	142	(73)	(1)	(3)	(52)	254	(2 804)	359
Inne całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne całkowite dochody (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Całkowite dochody ogółem	(1 534)	19	-	124	(1 359)	38	142	(73)	(1)	(3)	(52)	254	(2 804)	359

<i>w tysiącach złotych</i>	Wyroby powlekane		Obuwie		Działalność holdingów		Finansowa działalność usługowa		Kupno i sprzedaż nieruchomości		Eliminacje		Skonsolidowane	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Aktywa segmentu	34 289	33 883	-	-	38 240	46 017	1 313	1 390	855	1 250	(28 648)	(29 472)	46 049	53 068
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 211	-
Aktywa razem	34 289	33 883	-	-	38 240	46 017	1 313	1 390	855	1 250	(28 648)	(29 472)	52 260	53 068
Zobowiązania segmentu	12 510	14 981	-	-	52	2 443	1 085	1 137	445	1 231	(10 255)	(11 058)	3 837	8 734
Nieprzypisane zobowiązania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 546	-
Zobowiązania razem	12 510	14 981	-	-	52	2 443	1 085	1 137	445	1 231	(10 255)	(11 058)	11 383	8 734

<i>w tysiącach złotych</i>	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Nakłady inwestycyjne	266	1 029	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266	1 029

7.2. Przychody ze sprzedaży**Główne produkty**

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	27 557	29 706
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	59	91
Razem	27 616	29 797

Obszary geograficzne

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Kraj	21 866	25 090
Państwa UE	3 780	3 370
Pozostałe kraje (Rosja, Ukraina, Białoruś)	1 970	1 337
Razem	27 616	29 797

W roku 2019 jedynym znaczącym odbiorcą Grupy Kapitałowej (konkretnie spółki Sanwil Polska Sp. z o.o.), z którym obroty stanowiły więcej niż 10% skonsolidowanych przychodów Grupy, była spółka pod firmą: FMW Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa z siedzibą w Gostyniu.

Wyżej wymieniony kontrahent nie jest powiązany ani ze Spółką ani jej Grupą Kapitałową.

7.3. Koszty w układzie rodzajowym

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Amortyzacja	939	887
Zużycie materiałów i energii	17 668	21 182
Usługi obce	2 265	2 035
Podatki i opłaty	1 093	1 138
Wynagrodzenia	5 085	5 564
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 172	1 227
Pozostałe koszty rodzajowe	452	317
Koszty według rodzaju	28 673	32 350
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	339	(1 906)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	-	-
Koszt sprzedaży	(1 844)	(1 797)
Koszty ogólnego zarządu	(4 669)	(4 567)
Wartość sprzedanych towarów	58	120
Koszt własny sprzedaży	22 557	24 200

7.4. Pozostałe przychody operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Rozwiązanie odpisów aktualizujących na należności	160	92
Rozwiązanie odpisów aktualizujących na zapasy	185	113
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	500
Rozwiązanie rezerwy na świadczenia pracownicze	160	244
Rozliczenie nadwyżek	9	10
Dotacje	118	25
Otrzymane odszkodowania	30	24
Otrzymane premie pieniężne za zrealizowane zamówienia	-	42
Zwrot kosztów postępowań sądowych	123	41
Pozostałe przychody operacyjne	111	189
Razem	896	1280

7.5. Pozostałe koszty operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(442)	(2)
Aktualizacja wartości zapasów	(784)	(238)
Aktualizacja wartości należności	(228)	(133)
Wypłacone odszkodowania	(42)	(58)
Koszty sądowe i egzekucyjne	(20)	(10)
Rezerwy na świadczenia emerytalno-rentowe	(171)	(233)
Przekazanie działek	-	(21)
Korekty z tytułu podatku VAT	(56)	(104)
Pozostałe koszty operacyjne	(160)	(272)
Razem	(1 903)	(1 071)

7.6. Zyski z inwestycji

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Otrzymane dywidendy	49	57
Odsetki od udzielonych pożyczek	533	439
Prowizje od udzielonych pożyczek	18	295
Odsetki od obligacji	227	440
Odsetki od środków na rachunkach	17	79
Pozostałe odsetki	-	16
Zysk ze zbycia akcji i udziałów	181	53
Zysk z tyt. różnic kursowych	2	55
Inne	7	62
Razem	1 034	1496

7.7. Koszty finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Odsetki od leasingu finansowego (MSSF16)	(68)	-
Odsetki od kredytów i pożyczek	(23)	(9)
Prowizje od kredytów i pożyczek	(15)	(27)
Odsetki od leasingu	(11)	(14)
Pozostałe odsetki	(3)	(23)
Aktualizacja wartości inwestycji	(1 289)	(158)
Umorzenie odsetek od należności	-	(15)
Rozliczenie upadłości Draszba Distribution	-	(150)
Inne	(11)	-
Razem	(1 420)	(396)

7.8. Podatek dochodowy

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Zysk (strata) przez opodatkowaniem	(2 846)	542
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa	19%	19%
Podatek wg obowiązującej stawki	-	-
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	42	(183)
Bieżący podatek dochodowy	(9)	(13)
Odroczony podatek dochodowy	50	(170)

Podatek dochodowy odroczony*w tysiącach złotych*

	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Powstanie (odwrócenie) różnic przejściowych z tytułu:		
Wartości niematerialnych i prawnych	4	(3)
Środków trwałych	(40)	(123)
Dodatnich różnic kursowych	2	(1)
Odsetek od obligacji	-	25
Odsetek od pożyczek	84	(69)
Razem	50	(170)

7.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2019	31.12.2018
1. Środki trwałe	23 033	21 004
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	2 334	2 334
b) budynki, lokale i obiekty inż. ląd. i wodnej	14 226	12 151
c) urządzenia techniczne i maszyny	5 857	6 106
d) środki transportu	284	238
e) inne środki trwałe	332	175
2. Środki trwałe w budowie	331	997

w tysiącach złotych

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Zaliczki na środki trwałe	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.	3 426	25 873	23 086	1 024	709	-	54 118
Nabycie	-	281	167	-	-	-	448
Sprzedaż/Likwidacja	-	-	-	(26)	-	-	(26)
Korekty konsolidacyjne	-	-	62	43	20	-	125
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	3 426	26 154	23 315	1 041	729	-	54 665
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 r.	3 426	26 154	23 315	1 041	729	-	54 655
Nabycie	-	-	169	108	203	-	480
Ujawnienie aktywów na podstawie MSSF 16	-	2 289	162	-	-	-	2 451
Sprzedaż/Likwidacja	-	-	(293)	-	-	-	(293)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 r.	3 426	28 443	23 353	1 149	932	-	57 303

w tysiącach złotych

Umorzenie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Zaliczki na środki trwałe	Razem
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	(3 198)	(7 721)	(762)	(456)	-	(12 137)
Amortyzacja za okres	-	(218)	(426)	(57)	(79)	-	(780)
Sprzedaż	-	-	-	24	-	-	24
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	(3 416)	(8 147)	(795)	(535)	-	(12 893)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2019 r.	-	(3 416)	(8 147)	(795)	(535)	-	(12 893)
Amortyzacja za okres	-	(214)	(396)	(62)	(46)	-	(718)
Sprzedaż	-	-	109	-	-	-	109
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	(3 630)	(8 434)	(857)	(581)	-	(13 502)

<i>w tysiącach złotych</i>							
Odpisy z tytułu utraty wartości	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Zaliczki na środki trwałe	Razem
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.	(1 092)	(10 587)	(9 562)	(8)	(19)	-	(21 268)
Utworzenie	-	-	-	-	-	-	-
Rozwiązane	-	-	500	-	-	-	500
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 r.	(1 092)	(10 587)	(9 062)	(8)	(19)	-	(20 768)
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2019 r.	(1 092)	(10 587)	(9 062)	(8)	(19)	-	(20 768)
Utworzenie	-	-	-	-	-	-	-
Rozwiązane	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.	(1 092)	(10 587)	(9 062)	(8)	(19)	-	(20 768)
Wartość netto							
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	2 334	12 088	5 803	254	234	-	20 713
Na dzień 31 grudnia 2018 r.	2 334	12 151	6 106	238	175	-	21 004
Na dzień 1 stycznia 2019 r.	2 334	12 151	6 106	238	175	-	22 001
Na dzień 31 grudnia 2019 r.	2 334	14 226	5 857	284	332	-	23 033

W roku 2019 poziom odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe nie zmienił się.

Rzeczowy majątek trwały został poddany corocznej weryfikacji poprzez wykonanie testu sprawdzającego utratę wartości.

1. Grupa przeanalizowała otwarte zadania inwestycyjne pod kątem spełnienia przesłanek przyjęcia do ewidencji majątkowej środków trwałych jako kompletnych składników majątkowych przeznaczonych do użytkowania.
2. Grupa dokonała okresowej – corocznej weryfikacji majątku trwałego. Przeanalizowano cały majątek trwały Grupy celem dokonania testu sprawdzającego czy wystąpiły przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości składników rzeczowego majątku oraz okresów użytkowania poszczególnych środków trwałych. Ponadto poddano ocenie pod kątem wypracowywania przyszłych korzyści gospodarczych składniki niedostępnych jeszcze do użytkowania.
3. Grupa przeprowadziła analizę wszystkich środków trwałych pod kątem okresów użyteczności, określenia majątku nieproduktywnego i zbędnego oraz pod kątem utraty wartości poszczególnych środków trwałych.

Ustalono listę środków trwałych, które nie są w Spółce użytkowane, bądź są nieproduktywne, w związku z czym Spółka dokonuje dalszego ich wyłączenia z ewidencji księgowej z przeznaczeniem do sprzedaży dokonania fizycznej likwidacji bądź pozostawienie w majątku nieproduktywnym. Łączna wartość rezerwy na majątek nieproduktywny na dzień bilansowy wynosi 6.585 tys. zł.

Zabezpieczenia ustanowione na rzeczowych aktywach trwałych

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość	Wierzyciel	Data ustanowienia	Termin
Hipoteka kaucyjna na działkach jako zabezpieczenie wierzytelności cen	do wysokości 600 tys.	PGE Zamojska Korporacja Energetyczna	26.03.2009	brak wskazania
Zastaw rejestrowy na linii produkcyjnej	do wysokości 848 tys.	BNP PARIBAS S.A.	22.12.2014	brak wskazania

Nakłady inwestycyjne

Zrealizowane inwestycje Grupy i zakończone w 2019 r. miały głównie charakter modernizacyjny w majątek produkcyjny i infrastrukturę.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Inwestycje rozwinięte w czasie dot. rzeczowych aktywów trwałych	191	843
Zakupy urządzeń wspomagających bezpieczeństwo pracy	-	134
Zakup maszyn i urządzeń laboratoryjnych	-	192
Modernizacje pomieszczeń laboratoryjnych	-	56
Modernizacja stacji zasilania średniego napięcia	44	31
Modernizacje budynków produkcyjnych i budowli	14	120
Modernizacja dróg wewnętrznych	-	53
Zakup i modernizacja urządzeń produkcyjnych	85	164
System informatyczny ERP	-	53
Licencje	48	40
Zakupy bieżące środków trwałych - inne	75	186
Razem	266	1029

Środki trwałe w budowie

Inwestycje Grupy, które są w trakcie realizacji, mają głównie charakter modernizacyjny w majątek produkcyjny i infrastrukturę. Wszystkie prowadzone są na terenie Polski. m.in.: modernizacja linii produkcyjnych i budynków produkcyjnych - poprawienie konkurencyjności oraz inwestycje odtworzeniowe.

Przewidywane zakończenie inwestycji planowane jest w roku 2020 r.

Niezakończone zadania inwestycyjne wg stanu na dzień bilansowy 31.12.2019 r. wynoszą 331 tys. zł (na 31.12.2018 wynosiły 997 tys. zł).

Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez Grupę środków trwałych używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów w tym z tytułu umów leasingu

Grupa nie posiada i nie użytkuje na dzień bilansowy do prowadzenia bieżącej działalności środków trwałych na podstawie umowy leasingu, które nie znajdują się w ewidencji środków trwałych i nie podlegają amortyzacji, za wyjątkiem poniższych:

1. W dniu 24.03.2015 Sanwil Polska Sp. z o.o. podpisała umowę dot. leasingu operacyjnego środka trwałego (maszyny i urządzenia). Transakcja została sfinalizowana poprzez uruchomienie przedmiotu leasingu w miesiącu lipcu 2015 r. Przedmiot leasingu jest własnością leasingodawcy i nie podlega amortyzacji przez Spółkę. Wartość przedmiotu umowy wynosi 88 tys. EUR. Umowa zawarta na okres 5 lat,
2. W dniu 30.09.2016 Sanwil Polska Sp. z o.o. podpisała umowę dot. leasingu operacyjnego środka trwałego (maszyny i urządzenia). Transakcja została sfinalizowana poprzez uruchomienie przedmiotu leasingu w grudniu 2016 r. Przedmiot leasingu jest własnością leasingodawcy i nie podlega amortyzacji przez Spółkę. Wartość przedmiotu umowy wynosi 137 tys. zł. Umowa została zawarta na okres 4 lat.

Pozostałe środki trwałe używane na podstawie leasingu są amortyzowane w okresie przewidywanej użyteczności.

7.10. Wartości niematerialne i prawne

<i>w tysiącach złotych</i>						
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Koncesje, patenty i licencje	Oprogramowanie	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	-	205	958	3	1166
Nabycie	-	-	4	93	11	108
Sprzedaż	-	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	-	209	1051	14	1274
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 r.	-	-	209	1051	14	1274
Nabycie	-	-	35	-	-	-
Sprzedaż	-	-	-	-	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	-	244	1 051	14	1 309
<i>w tysiącach złotych</i>						
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Koncesje, patenty i licencje	Oprogramowanie	Pozostałe	Razem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	-	(144)	(592)	(1)	(737)
Amortyzacja za okres	-	-	(55)	(45)	(6)	(106)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	-	(199)	(637)	(7)	(843)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2019 r.	-	-	(199)	(637)	(7)	(843)
Amortyzacja za okres	-	-	(8)	(102)	(7)	(117)
Zmniejszenie umorzenia	-	-	8	-	-	8
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	-	(199)	(739)	(14)	(952)
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	-	61	366	2	429
Na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	-	10	414	7	431
Na dzień 1 stycznia 2019 r.	-	-	10	414	7	431
Na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	-	45	312	-	357

7.11. Pozostałe inwestycje długoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Udziały/akcje	-	3
Obligacje	-	3 794
Razem	-	3 797

Zmiana stanu długoterminowych aktywów finansowych wg grup rodzajowych

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek okresu	3 797	3 924
w tym:		
- Udziały/akcje	3	3
- Inne papiery wartościowe - obligacje	3 794	3 921
Zwiększenia (z tytułu)	-	-
- Zakup udziałów/akcji/korekta konsolidacyjna	-	-
- Zakup innych papierów wartościowych - obligacje	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(3 797)	(127)
- Sprzedaż udziałów/akcji/korekta konsolidacyjna	(3)	-
- Wykup innych papierów wartościowych - obligacje	(3 794)	(127)
Stan na koniec okresu	-	3 797
w tym:		
- Udziały/akcje	-	3
- Inne papiery wartościowe - obligacje	-	3 794

7.12. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Kierując się art. 82 MSR 12 podatek dochodowy, Grupa ujawnia kwotę aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rodzaj dowodów uzasadniających ich ujęcie gdy realizacja aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest uzależniona od nadwyżki przyszłego dochodu do opodatkowania nad dochodem wynikającym z odwrócenia się dotychczasowych dodatnich różnic przejściowych oraz gdy poniosła stratę w bieżącym lub poprzedzającym okresie w systemie podatkowym, którego dotyczy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Kierując się zasadą ostrożnej wyceny Grupa nie wykazuje aktywów z tytułu podatku odroczonego.

7.13. Zapasy**Zapasy na dzień 31.12.2019**

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Materiały	3 884	(368)	3 516
Półprodukty i produkty w toku	2 089	(218)	1 871
Produkty gotowe	4 656	(1 547)	3 109
Towary	-	-	-
Razem	10 629	(2 133)	8 496

Zapasy na dzień 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Materiały	3 375	(551)	2 824
Półprodukty i produkty w toku	1 290	(187)	1 103
Produkty gotowe	5 645	(1 069)	4 576
Towary	-	-	-
Razem	10 310	(1 807)	8 503

Grupa nie ustanawiała zabezpieczenia na zapasach.

Grupa przeprowadza comiesięcznie szczegółową analizę zapasów pod względem możliwości upłynnienia, w wyniku czego utrzymywany jest odpis aktualizacyjny na zapasy nierotujące oraz o obniżonej jakości. Grupa kontynuuje działania w zakresie zapasów, polegające na wyprzedzaży zalegających zapasów wyrobów oraz racjonalizacji gospodarowania zapasami materiałów i surowców.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów w okresie 01.01.2019 - 31.12.2019

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość na dzień 01.01.2019	Zmiana	Wartość na dzień 31.12.2019
Materiały	(551)	183	(368)
Półprodukty i produkty w toku	(187)	(31)	(218)
Produkty gotowe	(1 069)	(478)	(1 547)
Towary	-	-	-
Razem	(1 807)	(326)	(2 133)

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów w okresie 01.01.2018 - 31.12.2018

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość na dzień 01.01.2018	Zmiana	Wartość na dzień 31.12.2018
Materiały	(615)	64	(551)
Półprodukty i produkty w toku	(222)	35	(187)
Produkty gotowe	(939)	(130)	(1 069)
Towary	13	(13)	-
Razem	(1 763)	(44)	(1 807)

7.14. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności**Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności**

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług	2 749	2 821
Należności z tytułu podatków	107	89
Pozostałe należności	68	74
Razem	2 924	2 984

Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności z tytułu utraty wartości wyniósł na dzień 31 grudnia 2019 r.: 7 629 tys. zł, w tym 927 tys. zł dotyczy należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31 grudnia 2018 r. 7 597 tys. zł, w tym 1 021 tys. zł dotyczyło należności z tytułu dostaw i usług). Szczegółowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących należności przedstawiono poniżej:

Należności z tytułu dostaw i usług			31.12.2019
<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Nieprzeterminowane	1 634	-	1 634
Przeterminowane o następujące okresy:			
0-180 dni	1 060	(9)	1 051
180-360 dni	4	(4)	-
powyżej 360 dni	978	(914)	64
Razem	3 676	(927)	2 749

Pozostałe należności			31.12.2019
<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Należności dotyczące sprzedaży udziałów i akcji	236	(236)	-
Należności z tytułu sprzedaży wierzytelności	402	(402)	-
Zapłacone kaucje	12	-	12
Depozyt na poczet prowadzonych spraw sądowych	47	-	47
Rozrachunki z pracownikami	9	-	9
Inne należności	4 131	(4 131)	-
Należności dochodzone na drodze sądowej	1 933	(1 933)	-
Razem	6 770	(6 702)	68

Należności z tytułu dostaw i usług			31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Nieprzeterminowane	1 952	-	1 952
Przeterminowane o następujące okresy:			
0-180 dni	1 051	(182)	869
180-360 dni	2	(2)	-
powyżej 360 dni	837	(837)	-
Razem	3 842	(1 021)	2 821

Pozostałe należności			31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
Należności dotyczące sprzedaży udziałów i akcji	236	(236)	-
Należności z tytułu sprzedaży wierzytelności	432	(430)	2
Zapłacone kaucje	12	-	12
Depozyt na poczet prowadzonych spraw sądowych	47	-	47
Należności dochodzone na drodze sądowej	1 779	(1 779)	-
Rozrachunki z pracownikami	13	-	13
Inne należności	4 131	(4 131)	-
Razem	6 650	(6 576)	74

Zmiany w odpisach aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w ciągu roku 2019 oraz 2018 przedstawiono poniżej

Należności z tytułu dostaw i usług		31.12.2019	31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>			
Stan na początek okresu		(1 021)	(1 015)
Zwiększenia		(3)	(17)
Zmniejszenia		97	11
Stan na koniec okresu		(927)	(1 021)

Pozostałe należności		31.12.2019	31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>			
Stan na początek okresu		(6 576)	(6 452)
Zwiększenia		(224)	(160)
Zmniejszenia		98	36
Stan na koniec okresu		(6 702)	(6 576)

W pozycji inne należności wg stanu na dzień 31.12.2019 i 31.12.2018 r. Grupa wykazuje należności od byłej spółki zależnej Draszba S.A. W II kwartale 2014 r. spółka Sanwil Holding S.A. otrzymała od Draszba S.A. oświadczenie o potrąceniu pożyczki, pozostającej do spłaty po dacie ogłoszenia przez Sąd upadłości likwidacyjnej z możliwością zawarcia układu, na kapitał zapasowy Spółki (informacja w pkt. 34.8.3 jednostkowego sprawozdania finansowego za 2014 r.). Na skutek potrącenia, spółka zależna Draszba S.A. dokonane spłaty pożyczek po dacie upadłości potrąciła na poczet zobowiązań z tytułu zakupu towarów i usług wobec Jednostki Dominującej. W związku z powyższym oświadczeniem Spółka utrzymała na dzień bilansowy odpis aktualizujący należności w łącznej kwocie 4.131 tys. zł. Spółki Grupy kontynuują działania z poprzednich lat polegające na zaostrzeniu polityki w zakresie windykacji należności. Należności w przedziale do 3 miesięcy związane są z normalnym tokiem sprzedaży. Wysokość odpisów aktualizujących została ustalona w oparciu o indywidualną ocenę sytuacji ekonomicznej kontrahentów.

7.15. Pozostałe inwestycje krótkoterminowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Papiery wartościowe (<i>akcje notowane na rynku regulowanym</i>)	3 101	3 835
Razem	3 101	3 835

Jednostka Dominująca nabyła i posiada akcje różnych spółek. Zostały zaprezentowane na dzień bilansowy z uwzględnieniem wartości rynkowej na ten dzień na rynku regulowanym. Aktywa finansowe zostały zaprezentowane w kwocie netto. Wycena na dzień bilansowy zmniejsza bilansową wartość posiadanych aktywów o 1 543 tys. zł

7.16. Udzielone pożyczki

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał	7 713	8 723
Odsetki	633	989
Pozostałe rozliczenia związane z udzieloną pożyczką	57	42
Odpis aktualizujący odsetki	(793)	(753)
Razem	7 610	9 001

Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym*w tysiącach złotych*

Nazwa jednostki ze wskazaniem formy prawnej	Data umowy	Kwota pożyczki wg umowy	Kapitał/Odsetki	Kwota pożyczki pozostała do spłaty	Warunki oprocentowania	Termin spłaty kapitału	Zabezpieczenia
Wikana S.A.	21.11.2013	749	kapitał odsetki	749 13	wibor 3M + 5 p.p.	31.12.2020	weksel własny
Wikana S.A.	03.07.2013	388	kapitał odsetki	387 7	wibor 3M + 5 p.p.	31.12.2020	weksel własny
Wikana Project Sp. z o.o.	30.12.2013	1 064	kapitał odsetki	1 064 18	wibor 3M + 5 p.p.	31.12.2020	weksel własny
Wikana Property Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Komercc Sp.k.	03.07.2012	2 382	kapitał odsetki	2 382 40	wibor 3M + 5 p.p.	31.12.2020	weksel własny
Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*	06.03.2018	690	kapitał odsetki	620 59	5%	31.12.2020	-
Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*	21.10.2019	100	kapitał odsetki	100 0	5%	31.12.2020	-
Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*	28.11.2019	50	kapitał odsetki	50 -	5%	31.12.2020	-
Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*	11.12.2019	60	kapitał odsetki	60 -	5%	31.12.2020	-
RAZEM				5 549			

**Pożyczka została udzielona przez Sanwil Holding S.A. spółce współzależnej Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*. W powyższej tabeli zaprezentowano wysokość pożyczki oraz nierozliczone saldo w pełnej wysokości, natomiast z uwagi, że Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*. podlega konsolidacji metodą proporcjonalną, to w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym eliminacje są dokonywane proporcjonalnie do wysokości posiadanych udziałów tj. 50%.*

7.17. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	6 161	1 728
Rachunki VAT	-	-
Inne środki pieniężne	49	28
Razem	6 210	1 756

7.18. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Ubezpieczenia majątkowe	24	26
Prenumerata czasopism	1	1
System Zarządzania Jakością	3	3
Urząd Dozoru Technicznego	11	11
Projekty podnoszenia innowacyjności	-	37
Badania i pomiary	-	1
Ochrona środowiska	32	30
Działalność badawczo-rozwojowa	66	591
Udział w targach	33	35
Przychody przyszłych okresów	-	16
Inne	28	9
Razem	198	760

7.19. Akcje i akcjonariat**Kapitał zakładowy**

	31.12.2019	31.12.2018
Liczba akcji na początek okresu (kapitał w pełni opłacony)	16 703 790	16 703 790
seria D*	8 352 875	8 352 875
seria E*	8 350 915	8 350 915
- w tym akcje własne	(700 000)	-
Nabycie akcji własnych	(700 000)	-
Umorzenie akcji	-	-
Zbycie akcji własnych	-	-
Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	0,60	0,60
Liczba akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	16 703 790	16 703 790
Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	0,60	0,60

*akcje będące przedmiotem notowań na rynku podstawowym GPW w Warszawie

Kapitał zapasowy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek	32 814	31 895
Zwiększenia	57	1 618
<i>z tyt. przeznaczenia zysku na kapitał zapasowy</i>	57	1 618
Zmniejszenia	-	(700)
<i>z tyt. przeznaczenia na kapitał rezerwowy</i>	-	(700)
Stan na koniec okresu	32 871	32 814

Kapitał rezerwowy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek	700	-
Zwiększenia	-	700
<i>*utworzenie na sfinansowanie nabycia akcji własnych w celu umorzenia</i>	-	700
Zmniejszenia	-	-
Stan na koniec okresu	700	700

*Na podstawie Uchwały Nr 23 i 25/VI/2018 powziętej przez ZWZ w dniu 28 czerwca 2018 r. postanowiono utworzyć w Spółce Sanwil Holding S.A. kapitał rezerwowy na sfinansowanie nabycia przez Spółkę akcji własnych w celu ich umorzenia w trybie art. 362 § 1 pkt 5 i 8 Kodeksu spółek handlowych.

Zyski (straty) zatrzymane

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Stan na początek	798	2 174
<i>Całkowite dochody roku obrotowego</i>	(2 804)	357
<i>Przeznaczenie zysku na kapitał zapasowy</i>	(57)	(1 733)
Stan na koniec okresu	(2 063)	798

Struktura akcjonariatu na dzień przekazania sprawozdania

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Liczba głosów na WZA	Wartość nominalna akcji	Udział akcji w kapitale zakładowym	Udział głosów na WZA
VALUE Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z wydzielonym Subfunduszem 1 z siedzibą w Warszawie, wpisany do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny Rejestrowy, pod numerem RFi 1339*	9 703 942	9 703 942	5 822 365	60,64%	60,64%
Inne podmioty	6 299 848	6 299 848	3 779 909	39,36%	39,36%
RAZEM	16 003 790	16 003 790	9 602 274	100%	100%

* zgodnie z treścią zawiadomienia z dnia 30.04.2020 r.

Struktura akcjonariatu na dzień bilansowy 31.12.2019 r.

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Liczba głosów na WZA	Wartość nominalna akcji	Udział akcji w kapitale zakładowym	Udział głosów na WZA
VALUE Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z wydzielonym Subfunduszem 1 z siedzibą w Warszawie, wpisany do Rejestru Funduszy Inwestycyjnych prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, VII Wydział Cywilny Rejestrowy, pod numerem RFi 1339**	11 366 653	11 366 653	6 819 992	68,05%	68,05%
Inne podmioty	5 337 137	5 337 137	3 202 282	31,95%	31,95%
RAZEM	16 703 790	16 703 790	10 022 274	100%	100%

** zgodnie z treścią zawiadomienia z dnia 30.12.2019 r.;

w tym bezpośrednio: 10 666 653 akcji, stanowiących 63,85% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 10 666 653 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 63,85% ogólnej liczby głosów, pośrednio: 700 000 akcji, stanowiących 4,19% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 700 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiących 4,19% ogólnej liczby głosów.

Zmiany w strukturze akcjonariatu Sanwil Holding S.A. w i po okresie sprawozdawczym

W okresie od dnia publikacji poprzedniego raportu okresowego, tj. od dnia 21 listopada 2019 r., do dnia publikacji niniejszego raportu, miały miejsce następujące zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji Spółki:

- w związku z rozliczeniem transakcji zawartej na rynku regulowanym w dniu 20 grudnia 2019 r., w ramach której VALUE Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z wydzielonym Subfunduszem 1 z siedzibą w Warszawie

(dalej: "Fundusz") zbył bezpośrednio 356 108 akcji Spółki oraz w związku z rozliczeniem dokonanego przez Spółkę skupu akcji własnych (szczegóły: raport bieżący nr 12/2019 z dnia 23 grudnia 2019 r.):

- zmniejszył się bezpośredni udział Funduszu w kapitale zakładowym/głosach Spółki: z 11 022 761 akcji, stanowiących 65,99% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 11 022 761 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 65,99% ogólnej liczby głosów, do: 10 666 653 akcji, stanowiących 63,85% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 10 666 653 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 63,85% ogólnej liczby głosów;
 - zwiększył się pośredni udział Funduszu w kapitale zakładowym/głosach Spółki z 0 do 700 000 akcji, stanowiących 4,19% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 700 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 4,19% ogólnej liczby głosów;
 - zwiększył się ogólny udział Funduszu w kapitale zakładowym Spółki z 11 022 761 akcji, stanowiących 65,99% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 11 022 761 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 65,99% ogólnej liczby głosów, do 11 366 653 akcji, stanowiących 68,04% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 11 366 653 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 68,04% ogólnej liczby głosów;
- w związku z obniżeniem w dniu 19 lutego 2020 r. kapitału zakładowego Spółki w związku z umorzeniem nabytych przez Spółkę akcji własnych (szczegóły: raport bieżący nr 5/2020 z dnia 25 lutego 2020 r.):
 - zmniejszył się pośredni udział Funduszu w kapitale zakładowym/głosach Spółki z 700 000 akcji, stanowiących 4,19% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 700 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 4,19% ogólnej liczby głosów do 0 akcji;
 - zmniejszył się ogólny udział Funduszu w kapitale zakładowym Spółki z 11 256 653 akcji, stanowiących 67,38% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 11 256 653 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 67,38% ogólnej liczby głosów, do posiadanych wyłącznie bezpośrednio 10 556 653 akcji, stanowiących 65,96% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 10 556 653 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 65,96% ogólnej liczby głosów;
 - w związku z rozliczeniem transakcji zawartej na rynku regulowanym w dniu 23 kwietnia 2020 r., w ramach której VALUE Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z wydzielonym Subfunduszem 1 z siedzibą w Warszawie (dalej: "Fundusz") zbył bezpośrednio 665 472 akcji Spółki (szczegóły: raport bieżący nr 12/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 r.) zmniejszył się udział Funduszu w kapitale zakładowym/głosach Spółki z posiadanych bezpośrednio 10 424 358 akcji Spółki, stanowiących 65,14% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 10 424 358 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 65,14% ogólnej liczby głosów, do posiadanych bezpośrednio 9 703 942 akcji Spółki, stanowiących 60,64% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 9 703 942 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 60,64% ogólnej liczby głosów.

Działając na podstawie upoważnienia udzielonego uchwałą nr 16/VI/2019 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2019 r., w odpowiedzi na ogłoszoną w dniu 22 listopada 2019 r. "Ofertę Zakupu Akcji Spółki Sanwil Holding S.A." (szczegóły: raport bieżący nr 11/2019), w związku z rozliczeniem zlecenia kupna, które zostało dokonane w dniu 20 grudnia 2019 r. za pośrednictwem Domu Maklerskiego BOŚ S.A., Spółka nabyła 700 000 sztuk akcji własnych, stanowiących 4,19% udziału w kapitale zakładowym Spółki i uprawniających do oddania 700 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki, stanowiących 4,19% ogólnej liczby głosów (szczegóły: raport bieżący nr 12/2019). Akcje, o których mowa w zdaniu poprzednim, zostały nabyte za łączną cenę 630 000,00 zł, to jest po cenie 0,90 zł za każdą akcję

Zgodnie z treścią uchwały, o której mowa powyżej, akcje własne zostały nabyte celem ich umorzenia w trybie art. 362 § 1 pkt 5 i 8 Kodeksu spółek handlowych. Uchwała w sprawie umorzenia akcji własnych została podjęta przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 30 stycznia 2020 r. (szczegóły: raport bieżący nr 2/2020). Umorzenie akcji oraz obniżenie wysokości kapitału zakładowego Spółki zostało zarejestrowane przez właściwy sąd rejestrowy w dniu 19 lutego 2020 r. (szczegóły: raport bieżący nr 4/2020).

Na podstawie otrzymanych oświadczeń, Zarząd Spółki SANWIL HOLDING S.A. informuje, że osoby nadzorujące nie posiadają akcji Spółki. Na podstawie otrzymanego oświadczenia Emitent informuje, że Pan Adam Buchajski, Prezes Zarządu Spółki, zarówno na dzień bilansowy, jak i na dzień przekazania niniejszego sprawozdania, posiada 12.948 akcji Spółki.

Informacje o wypłaconych dywidendach

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. oraz do dnia sporządzenia niniejszego raportu Jednostka Dominująca oraz spółki wchodzące w skład Grupy nie wypłacały dywidendy. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Jednostka Dominująca oraz Spółki wchodzące w skład Grupy nie wypłacały dywidendy.

7.20. Zysk przypadający na 1 akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2019 roku dokonana została w oparciu o zysk netto za okres obrotowy przypadający na akcjonariuszy zwykłych Spółki w kwotach:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2019	01.01.2018
	31.12.2019	31.12.2018
Podstawowy zysk/(strata)	(2 804)	357
oraz średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego zaprezentowaną poniżej:		
	31.12.2019	31.12.2018
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	16 703 790	16 703 790
Liczba akcji zwykłych na początek okresu	16 703 790	16 703 790
Podwyższenie kapitału	-	-
Umorzenie akcji	-	-
Liczba akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	16 703 790	16 703 790
	31.12.2019	31.12.2018
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	16 703 790	16 703 790
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona) na koniec okresu	16 703 790	16 703 790
Podstawowy(a) zysk (strata) na jedną akcję w zł	(0,17)	0,02
Rozwodniony(a) zysk (strata) na jedną akcję w zł	(0,17)	0,02
Wartość księgowa	40 877	44 334
Średnioważona ilość akcji w szt.	16 703 790	16 703 790
Wartość księgowa na jedną akcję w zł	2,45	2,65

7.21. Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek

	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki wg rodzaju		
<i>w tysiącach złotych</i>		
Kredyty bankowe	253	584
Pożyczki	441	-
<i>w tym:</i>		
<i>część krótkoterminowa</i>	441	-
<i>część długoterminowa</i>	253	-
Kredyty i pożyczki razem	694	584
Kredyty i pożyczki o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty	31.12.2019	31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>		
do 12 miesięcy	441	-
powyżej 1 roku do 3 lat	-	-
powyżej 3 do 5 lat	188	284
powyżej 5 lat	65	300
Kredyty i pożyczki razem	694	584
Kredyty i pożyczki (struktura walutowa)	31.12.2019	31.12.2018
<i>w tysiącach złotych</i>		
w walucie polskiej	694	469
w walutach obcych	-	115
Kredyty i pożyczki razem	694	584

Zestawienie kredytów bankowych wraz z podaniem limitów kredytowych

Kredytodawca	Nr umowy data zawarcia	Cel	Przyznana kwota kredytu	Kwota zadłużenia w tys. zł	Termin spłaty	Oprocentowanie	Zabezpieczenia
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	27.07.2018	kredyt inwestycyjny na zakup maszyn i urządzeń laboratoryjnych	268 tys. PLN	188	27.07.2023	WIBOR 3M+1,9 p.p.	weksel in blanco
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	24.09.2015	umowa limitu wieloproduktowego (kredyt w rachunku bieżącym, akredytywa, gwarancja) na finansowanie bieżącej działalności	do 500 tys. PLN	65	29.08.2026	WIBOR 1M+2,2 p.p.	zastaw rejestrowy na linii technologicznej do wysokości 600 tys. zł, weksel własny in blanco oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	24.09.2015	umowa o kredyt w rachunku bieżącym na finansowanie bieżącej działalności	do 150 tys. EUR	-	29.08.2027	EURIBOR 1M+2,2 p.p.	zastaw rejestrowy na linii technologicznej do wysokości 600 tys. zł, weksel własny in blanco oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
RAZEM				253			

7.22. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych	874	833
Odsetki od udzielonych pożyczek, lokat i obligacji	65	150
Różnice kursowe	4	10
Razem	943	993

Zmiana różnic przejściowych w okresie

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 01.01.2019	Zmiana różnic przejściowych ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	Stan na 31.12.2019
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych	833	41	874
Odsetki od udzielonych pożyczek, lokat i obligacji	150	(85)	65
Różnice kursowe	10	(6)	4
Razem	993	(50)	943

<i>w tysiącach złotych</i>	Stan na 01.01.2018	Zmiana różnic przejściowych ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	Stan na 31.12.2018
Różnica pomiędzy wartością bilansową i podatkową środków trwałych	708	125	833
Odsetki od udzielonych pożyczek, lokat i obligacji	104	46	150
Różnice kursowe	11	(1)	10
Razem	823	170	993

7.23. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	2 339	-
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	2 339	-
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	103	-
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	103	-
Razem	2 443	-

Grupa na dzień 01.01.2019 po raz pierwszy zastosowała MSSF 16. W wyniku jego zastosowania Grupa zidentyfikowała aktywa z tytułu praw do użytkowania lokalu (siedziby firmy w Lublinie i biura w Warszawie), maszyn i urządzeń oraz użytkowanie wieczyste gruntu. Grupa podjęła decyzję o prezentacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością leasingobiorcy (Grupy). Jednocześnie Grupa zaprezentowała zobowiązania z tytułu umowy najmu tego lokalu jako leasing finansowy, odpowiednio w części długo- i krótkoterminowej. Szczegółowy opis skutków wdrożenia MSSF 16 został zaprezentowany w nocie 6.5.

Pozostałe zobowiązania finansowe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	42

7.24. Rezerwy

<i>w tysiącach złotych</i>	Dotycząca instrumentów finansowych	Zobowiązania	Pracownicze			Suma
			<i>Na nagrody jubileuszowe</i>	<i>Odprawy emerytalne</i>	<i>Na niewykorzystane urlopy</i>	
Wartość na dzień 1 stycznia 2019 r.	2 183	40	614	332	200	3 369
Zwiększenia/Utworzenie	-	101	42	130	-	273
Zmniejszenia/Wykorzystanie	-	(34)	(109)	(10)	(42)	(195)
Wartość na dzień 31 grudnia 2019 r.	2 183	107	547	452	158	3 447
Część długoterminowa	-	-	505	430	-	935
Część krótkoterminowa	2 183	107	42	22	158	2 512

<i>w tysiącach złotych</i>	Dotycząca instrumentów finansowych	Zobowiązania	Pracownicze			Suma
			<i>Na nagrody jubileuszowe</i>	<i>Odprawy emerytalne</i>	<i>Na niewykorzystane urlopy</i>	
Wartość na dzień 1 stycznia 2018 r.	2 183	45	532	405	221	3 386
Zwiększenia/Utworzenie	-	40	177	54	-	271
Zmniejszenia/Wykorzystanie	-	(45)	(96)	(125)	(21)	(287)
Wartość na dzień 31 grudnia 2018 r.	2 183	40	613	334	200	3 370
Część długoterminowa	-	-	527	321	-	848
Część krótkoterminowa	2 183	40	86	13	200	2 522

Kwoty rezerw zostały oszacowane na podstawie najlepszej wiedzy Zarządu Spółki oraz na podstawie historycznych doświadczeń.

Zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracownicy są uprawnieni do nagród jubileuszowych za długoletni staż pracy i odpraw emerytalnych. Poziom rezerw na świadczenia pracownicze jest weryfikowany w okresach rocznych w oparciu o kalkulację rezerw sporządzoną przez podmiot wyspecjalizowany (ostatnia aktualizacja miała miejsce na dzień 31.12.2019).

7.25. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3 853	3 745
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 067	2 449
Zobowiązania publicznoprawne	396	917
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	268	302
Pozostałe zobowiązania	122	77
Razem	3 853	3 745

Zobowiązania z tyt. dostaw i usług wg okresów wymagalności

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
<i>do 1 miesiąca</i>	10	2 056
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 066	-
Przeterminowane	991	393
Razem	3 067	2 449

Przeterminowane zobowiązania z tyt. dostaw i usług wg okresów przeterminowania

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
<i>do 1 miesiąca</i>	890	383
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	97	-
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-
Powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	4	-
Powyżej 12 miesięcy	-	10
Przeterminowane	-	-
Razem	991	393

7.26. Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym**Klasyfikacja aktywów do kategorii instrumentów finansowych****Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie**

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Należności z tytułu dostaw i usług	2 749	2 821
Pożyczki	7 610	9 001
Obligacje	-	3 794
Środki pieniężne	6 210	1 756
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie - razem	16 569	17 372

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Papiery wartościowe (<i>akcje notowane na rynku regulowanym</i>)	3 101	3 838
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowym - razem	3 101	3 838

Klasyfikacja zobowiązań finansowych do kategorii instrumentów finansowych**Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu**

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty bankowe i pożyczki	694	584
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	3 067	2 449
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 443	-
Razem	6 204	3 033

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w zysku lub stracie w podziale na kategorie instrumentów finansowych

w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.	Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie				Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie		Razem
	Pożyczki	Należności z tytułu dostaw i usług	Środki pieniężne	Obligacje	Akcje/udziały	Zobowiązania z tytułu leasingu	Kredyty	
<i>w tysiącach złotych</i>								
Przychody z tytułu odsetek/prowizji	551	-	17	227	-	-	-	795
Koszty z tytułu odsetek/prowizji	-	-	-	-	-	(79)	(38)	(117)
Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	2	-	-	2
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	-	-	-	-	181	-	-	181
Straty ze zmiany wartości godziwej	-	-	-	-	(1 289)	-	-	(1 289)
Straty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-	(134)	-	-	-	-	-	(134)
Odwrocenie strat z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-	28	-	-	-	-	-	28
Ogółem zysk/(strata) netto	551	(106)	17	227	(1 106)	(79)	(38)	(534)

w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.	Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie				Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie		Razem
	Pożyczki	Należności z tytułu dostaw i usług	Środki pieniężne	Obligacje	Akcje/udziały	Zobowiązania z tytułu leasingu	Kredyty	
<i>w tysiącach złotych</i>								
Przychody z tytułu odsetek/prowizji	734	25	79	440	-	-	-	1 278
Koszty z tytułu odsetek/prowizji	-	-	-	-	-	(12)	(36)	(12)
Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	-	(4)	-	-	(4)
Zyski/(straty) ze zbycia aktywów finansowych	-	-	-	-	53	-	-	53
Straty ze zmiany wartości godziwej	-	-	-	-	(409)	-	-	(409)
Straty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-	(126)	-	-	-	-	-	(126)
Odwrócenie strat z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-	49	-	-	-	-	-	49
Ogółem zysk/(strata) netto	734	(52)	79	440	(360)	(12)	(36)	829

Grupa w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą narażona jest na ryzyko finansowe, w szczególności na następujące rodzaje ryzyk finansowych:

- ryzyko kredytowe
- ryzyko rynkowe: walutowe, zmiany stóp procentowych, towarowe, płynności

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat Grupy mogących wynikać z niewypłacalności klientów. Cel ten jest realizowany poprzez bieżące monitorowanie wiarygodności kredytowej klientów wymagających kredytowania powyżej określonej kwoty. Przed zawarciem umów handlowych Grupa przeprowadza szczegółowe analizy sytuacji finansowej przyszłego kontrahenta celem ustalenia jego wiarygodności finansowej. W przypadkach niepewności, w celu minimalizacji ryzyka, Grupa stosuje system przedpłat na sprzedawane wyroby, a także innych zabezpieczeń. Grupa na bieżąco analizuje stan należności zgodnie z obowiązującymi w Grupie procedurami. W przypadkach braku zapłaty po upływie terminu zapłaty, Grupa stosuje procedury windykacyjne.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na 31 grudnia 2018 roku analiza przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług przedstawia nota nr 7.14.

Zmiany w odpisach aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w ciągu roku 2019 oraz 2018 przedstawiono w nocie nr 7.14.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym związanym z udzielonymi pożyczkami jest ograniczenie strat Grupy mogących wynikać z niewypłacalności pożyczkobiorców. Cel ten jest realizowany poprzez bieżące monitorowanie wiarygodności kredytowej pożyczkobiorców. Przed zawarciem umowy pożyczki Grupa przeprowadza szczegółowe analizy sytuacji finansowej przyszłego pożyczkobiorcy celem ustalenia jego wiarygodności finansowej. W przypadkach braku zapłaty po upływie terminu zapłaty, Grupa stosuje procedury windykacyjne. Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami prezentuje nota nr 7.16.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Grupa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału.

Wszystkie podmioty, którym Grupa powierza środki pieniężne, działają w sektorze finansowym. Podmiotami tymi są wyłącznie banki dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Grupa na bieżąco monitoruje ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej oraz utrzymywanie odpowiednio niskiego poziomu koncentracji w poszczególnych instytucjach finansowych.

Ryzyko walutowe

Grupa ponosi ryzyko kursowe związane głównie w związku z posiadaniem:

- umów leasingu w euro specjalistycznych maszyn i urządzeń,
- kredytu zaciągniętego w euro w rachunku bieżącym na finansowanie bieżącej działalności,
- instrumentów finansowych tj. akcji wycenianych w funtach brytyjskich,
- depozytu wpłaconego w walucie,
- środków pieniężnych zgromadzonych na zagranicznym rachunku inwestycyjnym wycenianych w funtach brytyjskich,
- należności oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyrażanych w walutach obcych -Grupa posiada wysoki poziom zarówno należności jak i zobowiązań wyrażanych i regulowanych w walutach obcych. W 2019 udział należności z tytułu dostaw i usług wyrażonych w walutach obcych w należnościach ogółem wynosił 17,8% (w 2018 - 35,1%) natomiast udział zobowiązań wyrażonych w walutach obcych w zobowiązaniach z tytułu dostaw ogółem 32,8% (w 2018 - 36,7%). Ryzyko walutowe jest istotnie osłabione ze względu na posiadanie zarówno należności jak i zobowiązań walutowych.

Grupa na bieżąco monitoruje swoją pozycję walutową. Grupa nie stosuje zabezpieczeń przed ryzykiem wahań kursów wymiany walut, gdyż ryzyko to nie jest znaczące.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Z uwagi na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych, Grupa nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych na 31 grudnia 2019 r., uznając, że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Poniższa tabela prezentuje salda zobowiązań na koniec okresów z tytułu kredytów i należności z tytułu udzielonych pożyczek o zmiennym oprocentowaniu:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Otrzymane kredyty z zmiennym oprocentowaniem	253	584
Udzielone pożyczki o zmiennym oprocentowaniu	4 582	4 582
Razem	4 835	5 166

Analiza wrażliwości Grupy na zmiany stóp procentowych

Zmiana stóp procentowych o 1 punkt procentowy spowodowałaby zmianę wyniku finansowego przed opodatkowaniem o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walut obcych, pozostaną niezmiennione.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019		31.12.2018	
	wzrost o 1%	spadek o 1%	wzrost o 1%	spadek o 1%
Otrzymane kredyty z zmiennym oprocentowaniem	(3)	3	(6)	6
Udzielone pożyczki o zmiennym oprocentowaniu	46	(46)	46	(46)
Razem	43	(43)	40	(40)

Ryzyko towarowe

Ryzyko towarowe związane jest ze zmianami w poziomie cen surowców i materiałów używanych przez Grupę. Ryzyko towarowe jest znaczące. Materiały używane do produkcji wyrobów stanowią istotny poziom. Grupa ogranicza ryzyko towarowe poprzez zapewnienie sobie kwalifikowanych dostawców oraz podpisywanie długoterminowych umów na dostawy surowców.

Ryzyko płynności

Celem zarządzania płynnością finansową jest zabezpieczenie Grupy przed jej niewypłacalnością. Cel ten jest realizowany poprzez systematyczne dokonywanie projekcji zadłużenia w horyzoncie do 2 lat, a następnie aranżację odpowiednich źródeł finansowania.

W bieżącym roku Grupa nie odnotowywała problemów płatniczych. Spółki wchodzące w skład grupy w ramach zarządzania ryzykiem płynności starały się utrzymać poziom środków umożliwiających terminowe regulowanie zobowiązań. Jednostki śledzą terminy zapadalności instrumentów finansowych oraz prognozują przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Dodatkowo w celu minimalizacji ryzyka płynności Spółki z Grupy negocjują z wierzycielami dłuższe terminy zapłat zobowiązań z tytułu dostaw i usług bądź ustalają bardziej korzystne harmonogramy spłat.

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał oceny przewidywanej sytuacji płynnościowej Grupy Kapitałowej w okresie 12 miesięcy od dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Podstawowym celem analizy było określenie źródeł spłaty zobowiązań krótkoterminowych Grupy, wynikających m. in. z tytułu zaciągniętych kredytów oraz zobowiązań handlowych (w tym zobowiązań przeterminowanych).

Ponadto Zarząd Grupy analizuje szereg rozwiązań mających na celu pozyskanie dodatkowych środków finansowych gwarantujących poziom płynności Grupy wspierających obsługę zobowiązań finansowych i handlowych.

Opis metod i istotnych założeń przyjętych do ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w takiej wartości

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych są zbliżone do ich wartości bilansowych na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku.

Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane na warunkach transakcji rynkowej, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Zarządzanie kapitałem

Grupa definiuje kapitał jako wartość bilansową kapitałów własnych. Najważniejszym wskaźnikiem używanym przez Grupę do monitorowania kapitałów własnych jest wskaźnik Kapitał własny/Aktywa razem. Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione w nocy 7.21, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej, w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe i zysk zatrzymany.

Ponadto Grupa zarządza kapitałem własnym w taki sposób, aby utrzymywać bezpieczny poziom relacji kapitał własny do długu. Spółki z Grupy nie dokonywały w ostatnich latach wypłaty dywidendy dla akcjonariuszy.

7.27. Zobowiązania warunkowe

Grupa posiadała na dzień 31.12.2019 następujące zobowiązania warunkowe:

Bank / Wierzyciel	Kwota zobowiązania z umowy	Data ustanowienia	Termin zapadalności	Zabezpieczenie /rodzaj / wartość Podstawa oszacowania
PGE S.A.	do wysokości zobowiązań z tytułu zużycia energii elektrycznej	26.03.2009	Brak wskazania	hipoteka kaucyjna do kwoty 600 tys. zł jako zabezpieczenie wierzytelności dot. cen na działkach nr ; oświadczenie o poddaniu się egzekucji
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	do kwoty 500 tys. zł	24.09.2015	Do czasu spłaty zobowiązania	Zastaw rejestrowy na linii produkcyjnej do kwoty 600 tys. zł i weksel własny in blanco
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	do kwoty 150 tys. EUR	24.09.2015	Do czasu spłaty zobowiązania	Zastaw rejestrowy na linii produkcyjnej do kwoty 600 tys. zł i weksel własny in blanco
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	do kwoty 284 tys. zł	27.11.2018	Do czasu spłaty zobowiązania	Zastaw rejestrowy na urządzeniach, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej i weksel własny in blanco
BNP PARIBAS BANK POLSKA S.A.	do kwoty 2.000 tys. zł	22.10.2018	Do czasu spłaty zobowiązania	Zastaw rejestrowy na linii technologicznej, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej i weksel własny in blanco

7.28. Wysokość wynagrodzenia Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej**Wynagrodzenie kadry zarządzającej**

	01.01.2019	01.01.2018
<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Adam Buchajski	252	252
Wynagrodzenie kadry zarządzającej	252	252

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej

	01.01.2019	01.01.2018
<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2019	31.12.2018
Krzysztof Litwin	24	26
Krzysztof Misiak	14	12
Magdalena Buchajska	-	2
Piotr Zawisłak	14	14
Michał Makarczyk Rodkiewicz	14	14
Barbara Lenart	14	12
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	80	80

Osoby zarządzające wyższego szczebla i nadzorujące nie pobierały w okresie 01.01.2019 - 31.12.2019 i 01.01.2018 - 31.12.2018 żadnych wynagrodzeń i nagród z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych.

Osoby zarządzające oraz nadzorujące nie otrzymywały wynagrodzenia na podstawie planu premii lub podziału zysku, w formie opcji na akcje oraz innych świadczeń w naturze, takie jak opieka zdrowotna lub środek transportu.

7.29. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi w rozumieniu MSR 24

w tysiącach złotych

	Wartość transakcji w okresie*		Nierozliczone saldo na dzień	
	01.01.2019	01.01.2018	31.12.2019	31.12.2018
	31.12.2019	31.12.2018		
Sprzedaż produktów i usług				
Hanna Kwaśniewska*	-	56	56	56
Sprzedaż produktów i usług razem	-	56	56	56

*wskazane kwoty transakcji uwzględniają podatek VAT

*Sprzedaż na rzecz Hanny Kwaśniewskiej wystąpiła w jednostce współzależnej pod firmą Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., w której Jednostka Dominująca posiada 50% udziałów. W powyższej tabeli zaprezentowano wysokość obrotu oraz nierozliczone saldo w pełnej wysokości jakie występuje w jednostce współzależnej. Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. podlega konsolidacji metodą proporcjonalną, tj. eliminacje są dokonywane proporcjonalnie do wysokości posiadanych udziałów tj. 50%.

w tysiącach złotych

	Wartość transakcji w okresie*		Nierozliczone saldo na dzień	
	01.01.2019	01.01.2018	31.12.2019	31.12.2018
	31.12.2019	31.12.2018		
Zakup produktów i usług				
Agnieszka Buchajska	16	15	-	-
Zakup produktów i usług razem	16	15	-	-

*wskazane kwoty transakcji uwzględniają podatek VAT

w tysiącach złotych

	Nierozliczone saldo na dzień	Wartość transakcji w okresie			Nierozliczone saldo na dzień	
		Udzielenie	Splata kapitału	Naliczenie odsetek		
Udzielone pożyczki (kapitał i odsetki)	31.12.2018				31.12.2019	
Wikana S.A.	1 288	5 000	(5 000)	158	(291)	1 155
Wikana Project Sp. z o.o.	1 207	-	-	71	(196)	1 082
Wikana Property Sp. z o.o. Komercc Sp.K.	2 702	-	-	160	(440)	2 422
Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.*	620	210	-	60	-	890
Udzielone pożyczki (kapitał i odsetki) razem	5 817	5 210	(5 000)	449	(927)	5 549

*Pożyczka została udzielona przez Sanwil Holding S.A. spółce współzależnej pod firmą Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. W powyższej tabeli zaprezentowano wysokość pożyczki oraz nierozliczone saldo w pełnej wysokości, natomiast z uwagi, że Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. podlega konsolidacji metodą proporcjonalną, to w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym eliminacje są dokonywane proporcjonalnie do wysokości posiadanych udziałów tj. 50%.

w tysiącach złotych	Nierozliczone saldo na dzień 31.12.2018	Wartość transakcji w okresie			Nierozliczone saldo na dzień 31.12.2019	
		Udzielenie	Spłata kapitału	Naliczenie odsetek		Spłaty odsetek
Obligacje						
Wikana Project Sp. z o.o. (dawniej: Wikana Property Sp. z o.o. Krosno S.K.A.)	3 794	-	(3 794)	222	(222)	-
Obligacje (kapitał i odsetki) razem	3 794	-	(3 794)	222	(222)	-

w tysiącach złotych	Nierozliczone saldo na dzień 31.12.2018	Wartość transakcji w okresie			Nierozliczone saldo na dzień 31.12.2019	
		Udzielenie	Spłata kapitału	Naliczenie odsetek		Spłaty odsetek
Otrzymane pożyczki (kapitał i odsetki)						
Hanna Kwaśniewska*	590	240	-	53	-	883
Otrzymane pożyczki (kapitał i odsetki) razem	590	240	-	53	-	883

*Pożyczka otrzymana od Hanny Kwaśniewskiej wystąpiła w jednostce współzależnej pod firmą Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k., w której Jednostka Dominująca Sanwil Holding S.A. posiada 50% udziałów. W powyższej tabeli zaprezentowano wartości transakcji oraz nierozliczone saldo w pełnej wysokości jakie występuje w jednostce współzależnej. Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K podlega konsolidacji metodą proporcjonalną, tj. eliminacje są dokonywane proporcjonalnie do wysokości posiadanych udziałów tj. 50%.

7.30. Jednostki wchodzące w skład skonsolidowanego sprawozdania finansowego**Jednostka Dominująca**

Sanwil Holding S.A.

Jednostki zależne	Udział %	
	31.12.2019	31.12.2018
Sanwil Polska Sp. z o.o.	100%	100%
Polski Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o.	100%	100%
Strążyska Sp. z o.o.	50%	50%
Strążyska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.	50%	50%
International Polymer Center Sp. z o. o.	100%	100%
Medico Sp. z o.o.*	0%	100%

* Z dniem 2 października 2019 r. została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców spółka pod firmą Medico Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku (data uprawomocnienia wykreślenia z KRS: 5 listopada 2019), w której Jednostka Dominująca posiadała 100% udziałów.

Wyłączenia z konsolidacji wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Na podstawie MSR 27 § 10 w 2009 r. Zarząd Sanwil Holding S.A. postanowił zwolnić spółkę zależną Sanwil Polska Sp. z o.o. ze sporządzania sprawozdań skonsolidowanych spółki zależnej w 100% od Sanwil Polska Sp. z o.o. - International Polymer Center sp. z o.o. z siedzibą w Przemysłu, która od końca lutego 2009 r. nie prowadzi działalności do czasu wznowienia lub zakończenia działalności bądź zbycia udziałów tej spółki.

7.31. Czynniki, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnych dwunastu miesięcy od dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

W perspektywie najbliższego roku na osiągane wyniki przez Emitenta będą miały wpływ czynniki:

- przychody: odsetki pozyskane od środków inwestowanych w formie instrumentów finansowych oraz odsetki od pożyczek,
- poprawa efektów działalności inwestycyjnej,
- obsługa należności spółki z tytułu pożyczek.

Ponadto w spółkach zależnych istotne znaczenie mogą mieć następujące czynniki:

- włączenie do sprzedaży nowych technologicznie produktów,
- pozyskanie nowych wartościowych odbiorców oraz rozwój sprzedaży do aktywnych odbiorców z terenu UE,
- ryzyko walutowe ze względu na posiadanie należności oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyrażanych w walutach obcych (EUR),
- ryzyko towarowe powodujące zmiany w poziomie cen surowców wykorzystywanych przez Grupę do produkcji oraz towarów sprzedawanych w sieci detalicznej. Ryzyko towarowe w Grupie jest znaczące. Materiały używane do produkcji oraz w handlu wyrobów i towarów stanowią istotny poziom,
- spłata zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek,
- optymalizacja kosztów działalności operacyjnej,
- działania dotyczące dzierżawy bądź sprzedaży zbędnych Spółkom zależnym powierzchni nie przydatnych w prowadzeniu działalności gospodarczej,
- rozszerzenie działalności badawczo-rozwojowej.

Do dnia bilansowego nie miały miejsca nietypowe, istotne zdarzenia, które w ocenie Zarządu Spółki mogłyby mieć znaczący wpływ na wynik z działalności Spółki i Grupy za rok obrotowy 2019. Po dniu bilansowym za takie zdarzenie wydaje się, że należy uznać rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19, i ogłoszony w związku z powyższym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania stan epidemii. Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Spółki powyższe wydarzenia do dnia dzisiejszego nie miały negatywnego wpływu na sytuację Spółki i spółek zależnych, w tym w pierwszym kwartale 2020 r. Niemniej jednak odnotowywane są zdarzenia takie jak: spadek zamówień, utrudnienia w zakresie ich realizacji w związku z zamykanymi granicami państw oraz trudnościami w transporcie, zachwiania w łańcuchu dostaw surowców (głównie z terytorium Włoch), zatory płatnicze, które w kolejnych miesiącach mogą mieć negatywny wpływ przede wszystkim na działalność spółki zależnej Emitenta, tj. Sanwil Polska Sp. z o.o., której przychody mają znaczący wpływ na skonsolidowane przychody Grupy Kapitałowej SANWIL HOLDING S.A. Z uwagi na wybuch epidemii koronawirusa OECD zaapelowała do banków centralnych i rządów o wsparcie rynków, aby zapobiec jeszcze większemu spowolnieniu. Zachodzi realne ryzyko, że znajdzie to odzwierciedlenie w gospodarce. Agencje ratingowe obniżają więc swoje prognozy globalnego wzrostu PKB

w tym dla gospodarek chińskiej i włoskiej. Zagrożona jest również strefa euro, której gospodarka spowolni w najbliższym czasie. W związku z dynamicznie zmieniającą się sytuacją ostateczny wpływ skutków pandemii i stopień tego wpływu jest obecnie nieznanym i niemożliwym do oszacowania oraz uzależniony od czynników, które pozostają poza wpływem lub kontrolą ze strony Spółki. Sytuacja spowodowana pandemią COVID-19 nie ma negatywnego wpływu na Grupę w kontekście udzielonych przez nią pożyczek. Głównie ze względu na brak negatywnego wpływu pandemii na sytuację pożyczkobiorców, zgodnie z otrzymanymi przez Grupę zapewnieniami, ale także ze względu na wysoki stan kapitałów własnych oraz środków pieniężnych Grupy.

Poza powyższym, Zarząd Emitenta zwraca uwagę, że w dniu 06.07.2016 Emitent powziął informację o wszczęciu postępowania cywilnego przed Sądem Okręgowym w Katowicach w związku z doręczeniem spółce zależnej Polski Fundusz Pożyczkowy Spółka z o.o. z siedzibą w Lublinie pozwu z dnia 13 kwietnia 2016 r. "Pozew o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym", złożony przez: Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. w Warszawie, przeciwko: PFP Spółka z o.o., jako pozwanym. Wartość przedmiotu sporu objętego Pozwem została wskazana na kwotę 4.825.849,76 PLN.

Z racji braku uczestnictwa spółki PFP Sp. o.o. w czynnościach zawarcia umowy kredytowej, umowy ugody oraz ustanawiania odrębnej własności lokali, PFP Spółka z o.o. nie posiada własnej wiedzy w tym zakresie stąd, nie może przedstawić obecnie stanowiska co do zasadności powództwa, tak co do zasady, jak i kwoty, gdyż opierać się musi na danych i okolicznościach podanych w pozwie oraz na danych jakie musi pozyskać w trakcie analizy tych materiałów od osób trzecich. W tym celu w terminie określonym przez Sąd PFP Sp. z o.o. przygotowywać będzie odpowiedź na pozew, przy czym zdaniem Spółki, o ile ustalenia Sądu doprowadzą do stwierdzenia podstaw odpowiedzialności Spółki, odpowiedzialność ta winna być zastrzeżona w toku postępowania egzekucyjnego zgodnie z art. 319 KPC do ograniczenia odpowiedzialności PFP Sp. z o.o. do nieruchomości objętych hipotekami na rzecz Powoda. W takim przypadku, nie będzie to miało wpływu na bieżący wynik finansowy spółki zależnej PFP Sp. z o.o., jak również na wynik Emitenta, ponieważ nieruchomości te nie są ujęte w księgach PFP Sp. z o.o. Informacja o wszczęciu postępowania sądowego - wniesienie powództwa przeciwko spółce zależnej Emitenta została szczegółowo podana do publicznej wiadomości raportem bieżącym nr 29/2016. Na chwilę obecną postępowanie nie zostało zakończone.

7.32. Istotne informacje dotyczące działalności Spółki i Grupy Kapitałowej w okresie od 1 stycznia 2019 do 31 grudnia 2019 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania

W dniu 30 września 2019 r. Spółka, jako Pożyczkodawca, zawarła z Wikana S.A., jako Pożyczkobiorcą, umowę pożyczki na kwotę 5 mln zł (szczegóły: raport bieżący nr 8/2019), zmienioną aneksem nr 1 z dnia 28 października 2019 r. (szczegóły: raport bieżący 9/2019). Pożyczka została spłacona w terminie, tj. do dnia 28 października 2019 r.

W dniu 22 listopada 2019 r. została ogłoszona „Oferta Zakupu Akcji Spółki SANWIL HOLDING S.A.” (szczegóły: raport bieżący nr 11/2019), w ramach której Spółka nabyła 700.000 akcji własnych, za cenę 0,90 PLN za jedną akcję, o łącznej wartości 630.000 PLN (szczegóły: raport bieżący nr 12/2019).

7.33. Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach jednostki dominującej lub jednostek od niej zależnych

W omawianym okresie spółki z Grupy Kapitałowej nie były stronami istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności Spółki lub spółek z Grupy, za wyjątkiem postępowania, o którym mowa w pkt 7.31.

7.34. Informacja o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

W dniu 29 czerwca 2018 roku Rada Nadzorcza Spółki Uchwałą Nr 6/VI/2018 dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. Podmiotem wybranym do badania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Dominującej oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za lata 2018 - 2019 jest Firma Audytorska INTERFIN-Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie, przy ul. Walerego Eljasza Radzikowskiego 27/3, 31-315 Kraków, wpisana na prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego (PANA) listę firm audytorskich pod numerem 529.

Umowa ze spółką Firma Audytorska INTERFIN Sp. z o.o. o dokonanie badania za lata 2018-2019 została zawarta w dniu 05.07.2018 roku.

Wynagrodzenie z tytułu badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy oraz jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Dominującej za lata 2018 - 2019 wynosi:

- 10 tys. netto z tytułu badania jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Dominującej za 2019 r. (10 tys. za 2018 r.),
- 6 tys. netto z tytułu śródrocznego przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki Dominującej za 2019 r. (6 tys. za 2018 r.)
- 8 tys. netto z tytułu badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2019 r. (8 tys. za 2018 r.),
- 6 tys. netto z tytułu śródrocznego przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2019 r. (6 tys. za 2018 r.)